

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

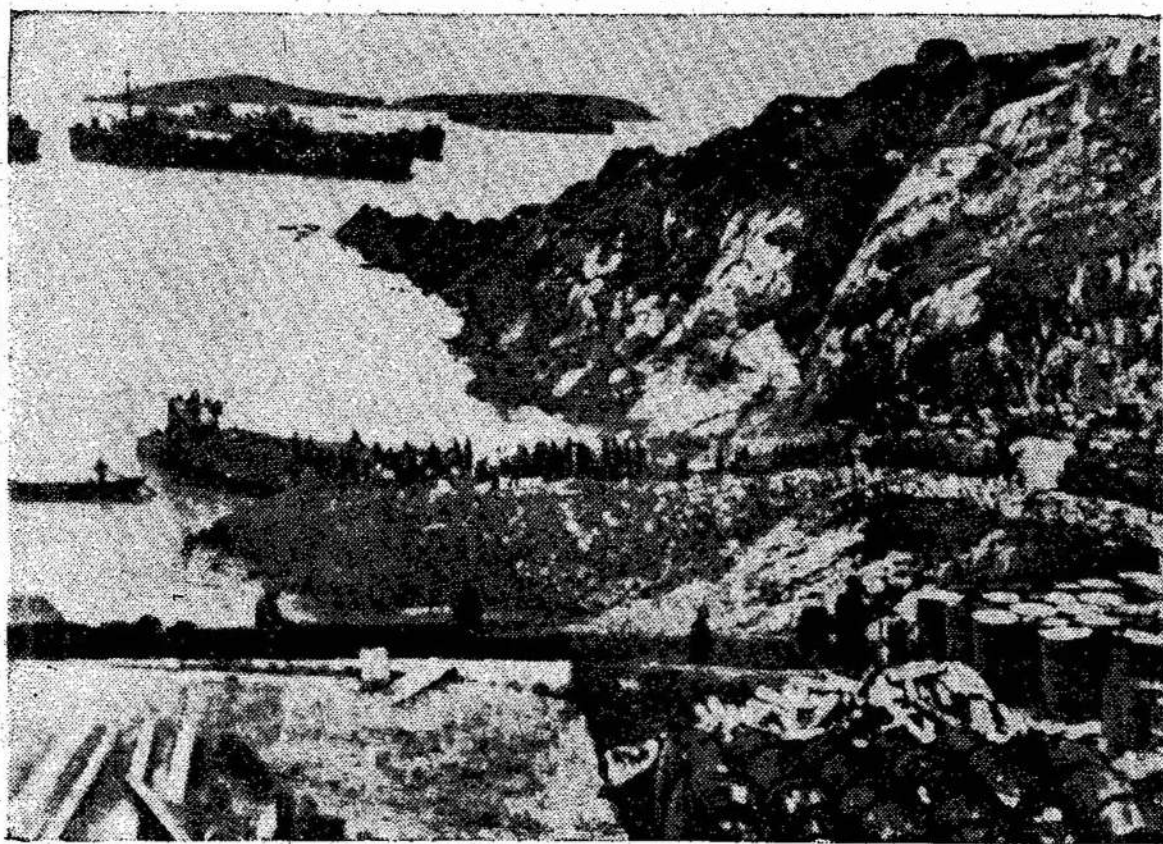
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,222

PENKTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 25, 1955, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXIV



Paskutiniai civiliai paimami jami kareiviai, kurie prieš juos šeiminkams. Jie išsi- nuo Tachen salų laike evaku- apleisiant viską sudegino, iš- varė apie 30,000 civilių, ku- acijos. Paskui buvo evakuo- sprogdino, kad neliktų nau- rie gyveno salose.

Viso Pasaulio Atyda Krypsta Linkui Azijos-Afrikos Šalių Konferencijos

JAKARTA. — Kadangi balandis jau visai arti, viso pasaulio akys pradeda krypti linkui šio miesto, kur balandžio mėnesį įvyks Azijos-Afrikos tautų konferencija. Kadangi ji įvyks tokiu svarbiu metu ir apims dviejų kontinentų tautas, tai susidomėjimas šiuo pasitarimu nuolat auga. Juk tai bus

Vėl Tarsis Apie Nusiginklavimą

LONDON. — Čia renkasi didžiųjų jėgų atstovai tęsimui pasitarimo dėl sumažinimo apsiginklavimo. Dalyvaus Jungtinės Valstijos, Tarybų Sąjunga, Britanija, Francija ir Kanada.

Ar šis pasitarimas duos kokias pasekmes, sunku pasakyti. Užsimojimas ginkluoti vokiečius nei kiek nepagerino padėties ryšium su planais sumažinti apsiginklavimą.

BANGKOK, Thailand. — Trečiadienį čia prasidėjo taip vadinamos Pietrytų Azijos pakto konferencija dėl sudarymo gynybos plano. Branduolį šio bloko sudaro Amerika, Anglija ir Francija.

pirma tokia konferencija, konferencija, kurios iniciatyva yra galima sakyti neutralių jėgų rankose.

Į užkvietimą jau atsiliepė teigiamai Liaudies Kinija, Šiaurės Vietnamas, Libija, Afganistanas, Etiopija, Irakas, Japonija. Pastaroji su ta sąlyga, jei naujai išrinktoji valdžia remis šią konferenciją. Tai jau septynios tautos. Laukiama, kad daugiau pasisakys už dalyvavimą, jų tarpe ir Egiptas.

Šioj konferencijoj, kaip žinia, dalyvaus (kadangi jos yra kvietėjos) Indija, Pakistanas, Indonezija, Burma ir Ceylonas.

Jeį daugiau ir nedalyvaus, vistiek konferencija bus didelė, atstovaujanti milžinišką didžiumą žmonių Azijoje ir gan didelį skaičių Afrikos žmonių.

Šioj konferencijoj, kaip matote, didžiuma šalių bus tos, kurios dar nelabai seniai buvo imperialistų kolonijos ar pusiau kolonijos. Tai naujai išskylanti galia.

Ne visų pažiūros vienodos į tarptautinę situaciją, į Rytų ir Vakarų konfliktą, tačiau tas faktas, kad jos sutinka ir pasitarti, daug pasako. Jos svarstys ne tik, kaip suvaidinti didesnę rolę

dėl išsaugojimo taikos, bet ir savo vidujines problemas, kaip rasizmą, kolonijizmą, kurio dar yra ne tik Afrikoj, bet ir Azijoj, ir kitus reikalus.

Britanijos užsienio reikalų ministeris Edenas jau laksto su rūpesčiu, kad patyrus, kurion pusėn vėjai papūs. Mat ši konferencija gali tarti skaudų žodį ir Britanijai, kuri turi dar eilę kolonijų.

ČIANGAS SAUKIA 75,000 ARMIJON

TAIPEI. — Čiang Kai-šekas šaukia į savo kariuomenę 75,000 formosiečių. Formosiečiai didžiumoj yra kiniečiai, bet jie nelinkę žūti, kad atkariavus Kiniją dėl Čiang Kai-šeko klikos.

Sakoma, kad Čiang Kai-šeko kariuomenėj daugelis vyrų paseno, nebetinka armijai. Juos paleis, o jų vieton pastatys jaunus formosiečius.

Čiang Kai-šeko kariuomenėj įsivyravęs nusiminimas. Girdi, Kinija nuolatosis stiprėja, nebus įmanoma užkariauti. Ginti Formosą taip pat pas juos nėra noro.

Pietų Afrikos Valdžia Išveža Negrus į Getus

JOHANNESBURG. — Kas dedasi Pietų Afrikoje, padoriam žmogui net plaukai ant galvos stoja, kuomet jis pagalvoja, kad tas vyksta dvidešimto amžiaus gale.

Naujas premjeras, kaip atrodo, pralenkia ir Dr. Malaną savo rasiškumu.

Valdžios įsakymu, policija ir kareiviai pradėjo masiniai vežti iš šio miesto negrus. Negrų šeimas sukemša į sunkvežimius, sukrauna jų

skudurus ir gabena į užmies- tį, kur jie suvaromi į gardus. lyg kokius getus. Prieš tai policija apsupa gatvę, kad neišbėgiotų.

Kai kur būna jau pasta- tytos šiosios tokios lūšnos, o kitur liepia išvežtiems pa- sistatyti.

Vidaus reikalų ministeris atidengė, kad negrai bus iš- vežti iš visų miestų. Miestai bus tik baltiesiems.

Nemanykit, tačiau, kad baltieji galės apsieiti be negrų. Negrams bus leidžiama ateiti į miestus dirbti dėl bal- tųjų.

Šimtai tūkstančių negrų miestuose turėjo šokias to- kias nuosavybes. Jie turi pa- likti ir bus priversti gyventi atskirai nuo miestų.

Valdžia aiškina, kad taip bus geriau. Girdi, ir vieni ir kiti bus patenkinti. Jai visai neapeina, kad ji laužo žmo- nių teises.

Čia reikia neužmiršti, kad spalvotieji sudaro didelę di- džiumą gyventojų. Baltieji yra ateiviai, atsikėlę iš kitų šalių. Tiesa, daugelis yra jau kelintos kartos, bet vistiek jie nėra vietiniai.

Neišrodo, kad Jungtinės Tautos užtartų negrus.

Jungtinės Valstijos Turi 950 Karo Bazių

WASHINGTON. — Pačių Jungtinių Valstijų valdžios daviniais, Jungtinės Valsti- jos turi užsienyje net 950 ka- rinių bazių, kuriose stovi 1, 370,000 kariuomenės.

Tos visos bazės yra išmė- tytos po visą pasaulį. Jų yra Britanijoje, Francijoje, Itali- joje, Vokietijoje, Moroke, Libi- joje, Filipinuose, Japonijoje, Turkijoje, Australijoje, Nau- jojoj Zelandijoje, Graikijoje ir daugybėje kitų šalių, supan- čių Tarybų Sąjungą ir Kini- ją bei kitas šalis.

Vienur bazės yra orinės, kuriose stovi bombieriai, gali nešioti atomines bombas, ki- tur laivyno bazės, o dar ki- tur — armijos.

Šie daviniai buvo patiek- ti reikalaujant kongresma- nams.

Gavo \$1,300 Už Savo "Liudijimą"

NEW YORK. — Buvęs FBI šnipas Harvey Matusow prisipažino teisėjui Dimo- ckui, kad už liudijimą prieš G. Flynn ir kitus komunistų vadus jis gavo iš valdžios \$1,300.

Tai buvo šale algos, kurios jis gaudavo po \$75.00 į mė- nesį "dėl išlaidų".

Jis dabar viešai skelbia, kad savo "liudijimuose" jis taip melavo, kaip FBI agen- tai ir makartistai patarė.

Siūlo Išsiusti Čiangą į Salą

LONDON. — Harold Wil- son, buvęs prekybos tarybos prezidentas prie Attlee val- džios, siūlo, kad Čiang Kai- šekas ir jo sėbrai būtų išvež- ti į St. Helena salą, o ame- rikiečių Septintoji flotila pa- siūsta tenai jų saugojimui.

Jis esąs tikras, kad taika nebus užtikrinta, kol nebus taip padaryta.

St. Helena sala yra pietni- name Atlante, į kurią britai buvo ištrėmę Napoleoną ną 1815 metais. Napoleonas ten mirė išbuvęs 6 metus.

Karo pavojų Formosos sri- tyje sudarą ne kiniečiai, o amerikiečiai.

PARYŽIUS. — Francija vis dar be vyriausybės. Trys politikieriai bandė sudaryti, bet jiems nepavyko. Dabar bando Edgar Faure. Ar jam pavyks, dar sunku pasakyti.

Pasidairius po Kanadą

Duokime žodį CCF atstovui iš Winnipeg, Alistair Stewartui. Jis, kaip žinote, yra socialistas, bet žiūrėkit, ką jis turėjo pasakyti parlamente vasario 4 dieną.

Kalbėdamas apie Kanados ateitį, jis pareiškė, kad Kanada atsiduria į tokią padėtį, "kurioje, labai aiškiai, iš ekonominio taškaregio, mes tampame Amerikos setelitu".

"Kur yra ekonominė galia, tenai yra ir politinė galia; kur yra ekonominis priklausymas, ten neišvengiamai yra ir politinis priklausymas. O aš priešingas, kaip ir Kanadą būtų žiūrėjęs kaip ekonominį ar politinį Jungtinių Valstijų priedelį. ... mano manė dabartiniu metu yra tame, kad Kanados vyriausybė, savo neveikimu šiuo reikalu, perduoda Kanadą ekonominę nelaisvę. Ir viskas, kas yra galima, bus atlikta priešpriešinimui tam."

Taip tai pasakė CCF atstovas tiesiai parlamente. Ir taip jaučiasi ne jis vienas už komunistų ir jiems pritairančių žmonių ribų. Taip manančių yra net bankierių tarpe.

Kalbėdamas apie Kanados vystymą, jis Kanados kapitalistus apkaltino sekančiai: "Be abejonės, kada kyla klausimas investuoti jų pačių šalyje, Kanados kapitalistai išsigąsta; šie bailūs sutvėrimai visuomet remiasi užsieniečiais, kuomet jie patys turėtų tą atlikti. Tai žmonės be vizijos, be pasitikėjimo, be mažiausios drąsos."

"Kada aš pagalvoju, ką Kanados ateitis turi dėl mūsų visų, tada aš pamatau, kad Kanados kapitalizmas abdikavo prieš svetimą šalius. O tas yra pavojinga padėtis."

Girdi, amerikiečiai pirma investuoja į pastatus, mašineriją, fabrikus. Tam jis nepriešingas, nors norėtų, kad Kanados kapitalistai investuotų savo kapitalą, o ne amerikiečiai.

Bet amerikiečiai einą toliau. Jie vėliau superka kompanijas, korporacijas, visai negyvendami Kanadoje.

Amerikiečiai kapitalistai turį planus supirkti kuo daugiau kompanijų ir korporacijų Kanadoje.

Užbaigos žodį tars senatorius Wm. D. Euler, buvęs liberalų kabineto narys.

Kalbėdamas senate, vasario 10 dieną jis pareiškė, kad Kanados valdžia turėtų sekti Didžiosios Britanijos pavyzdžiu — arba veikti nepriigulmingai ir pripažinti Kiniją diplomatiškai, jeigu ji nebijotų nusikalsti prieš amerikiečius.

Jam nepatinka, kad Kanada visuomet Amerikos uodegoj.

"Antra vertus", tęsė jis, "rasi nelabai geras prilyginimas, kadangi peslio (kite) uodega nors kiek daro itakos į peslio kryptį, o aš manau, kad Kanados itaka į Jungtinių Valstijų politiką yra praktiškai niekam neverta".

Kalbėdamas toliau apie Kiniją, jis pasakė:

"Leiskite man pridėti, kad nors Kinija yra kontroliuojama, aš tikiu, kad mes turėtume pripažinti jos valdžią, ir kad ji būtų priimta į Jungtines Tautas".

Jis sako, kad kapitalistinės šalys turi sugyventi su komunistinėmis šalimis.

Taip tai žiūri į Kanados vidujinius ir išlaukinus reikalus šie du kanadiečiai, priklausą dvem skirtingom partijom. Jų pažiūros nėra jų vienu pažiūros. Taip mano dauguma kanadiečių.

Kanadietis

Kelionės įspūdžiai

Norėčiau pasidalinti su Liaudies Balso skaitytojais savo kelionės įspūdžiais. Gal kai kurįs iš jūsų bus įdomu.

Pas mus, Rodney, Ontarijoj, buvo žiema, kai aš apleidau namus, o Miami, Floridoj buvo šilta, kada pribuvau tenai. Ir ko aš nemačiau tenai! Tikrai sunku apsaityti, kokių gražių vietų yra.

Mačiau New Royal Palm, taipgi visokių žydinių medžių ir gėlių. Negalima atsi-gerėti grožiu, oro malonumu.

Apsistojau pas savo gimines, kurie mane ne tik maloniai priėmė, bet ir išvežė parodyti daug gražių vietų. Vėliau susipažinau su lietuviais iš Bostono ir Čikagos, su kuriais visą laiką praleidom ir važinėjom po gražiausias ir įdomiausias vietas.



Torontietis John Heysel, Kanados vėliavos entuziastas, su savo idėja dėl kanadiškos vėliavos. Jis važinėjo po visą

Buvom Parrot Jungle, kur matėm gražiausių paukščių. Jos išlavintos, pildo programą du sykiu į dieną. Matėm Eastern Garden, tropišką žuvis. Buvom nuvažiaavę į tropišką sodną ir muziejų. Matėm visokių žydinių medžių ir gėlių. Mus vežiojo mažu traukinėliu. Plaukiojom laiveliu. Plaukėm apie prezidentines salas, kur visi milijonieriai gyvena; Miami Beach ir t.t. Buvome nuvažiaavę į beždžionių džiungles, lankėmės visoj eilėj maudynių (beach). Išvažinėjom į visą Miami miestą.

Buvome ir ant lietuvių pikniko. Teko sueiti ir susipažinti su kanadiečiais.

Vėliau, keletą dienų pailsėjęs, pradėjau galvoti apie šaltąją Kanadą. Kaip nesinorėjo apleisti šiltąją Floridą.

Kur buvau apsistojęs, pas savo gimines, gyvena 9 šeimos lietuvių. Man teko susipažinti su Zukoniais, kurie pavaišino mus su "kokona-cais" ir bananais iš savo sodno. Jie gan gražiai gyvena tarp savo žydinių medžių ir vaisių. Zukoniai yra labai malonūs žmonės. Turiu viltį kitais metais pasimatyti.

Grijdama namo dar sustojau Jacksonvilyje. Buvau nuvažiaavusi į St. Augustine, o iš ten į Silver Springs, kur mačiau dar įdomių dalykų. Plaukiojom laiveliu su stikliniu dugnu. Galėjom matyti visokių žuvų ir kitokių dalykų.

Kam sąlygos leidžia ir nori pamatyti įdomių dalykų, patartina apsilankyti tose vietose.

S. Z.

Paiėskojimas

Paiėskau sesutės Antaninos Snikus (Mekšriūtės), pirmiau gyvenusios Coleman, Alta., Canada.

Prašau atsiliepti ar žinantieji jos antrašą prašau pranešti.

Ww. Mekšras,
5819 So. Washtenaw Ave.
Chicago 29, Ill., USA

Gera Proga Įsigyti Šias Naudingas ir Įdomias Knygas

AMERIKOS PREZIDENTAI. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų ir jų visuomeninės rolės Amerikos žmonių gyvenime. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS ŠALTINIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi patarimai kaip užsilaikyti ir kaip suteikti sau pirmą pagalbą. Daug patarimų įvairiais sveikatos reikais. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

MOTINA. Parašė Maksimas Gor'kis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ZMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciūško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiavos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

Kaip ir Sevartėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimui, ypatin-gai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Satrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

ČKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoj. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULĖTOJ ISPANIJŲ. Parašė Edvardas Zdanaukas. Jo atsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiūsti ir mokėti. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikianis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

TARYBŲ LIETUVOJ

Ižymus Lietuviškojo Baletto Meistras

V. Grivickas

Šiandien LTSR Valstybiname akademiniame operos ir baletto teatre įvyksta J. Pakalnio baletas "Sužadėtinė" atnaujintas pastatymas. Šis pastatymas skirtas pažymėti baletmeisterio Broniaus Kelbauskio penkiasdešimtosios gimimo ir trisdešimt penktosios kūrybinio darbo metinėms. Jubiliasas yra šio baletto pastatytojas. Jis ir LTSR liaudies artistė M. Juozapaitytė šiame pastatyme atlieka svarbiausius vaidmenis.

Gimęs 1904 m. gruodžio 25 d. Liepojoje, savo jaunystę Br. Kelbauskas praleido Charkove, kur pradėjo mokytis baletu. Grįžęs į Lietuvą, jis įsijungia į teatro šokėjų grupę. Toje grupėje jis buvo pirmasis šokėjas — vyras.

Tik 1925 m. Lietuvoje buvo pastatytas pirmasis baletas — Delibė "Kopelija", jame Br. Kelbauskas atliko solinio kavalieriaus vaidmenį. Nuo to laiko baletas menas tampa jo profesija. Nelengvas buvo jauno talentingo artisto kūrybinis kelias, jame pasitaikė ir nesėkmių. Buržuazijai valdant, nebuvo normalių sąlygų nacionalinio baletui vystyti, jį veikė formalistinės įtakos. Baletas menas vystymo reikalas dažnai buvo patikimas įvairiems perėjūnams.

Atkakliai ir daug dirbdamas, tobulindamas savo meistriškumą, Br. Kelbauskas tapo vienu iš įžymiausių lietuviško baletto aktorių. 1936 m. Br. Kelbauskas debiutuoja kaip baletmeisteris.

Plačios perspektyvos lietuviškam menui suklestėti atsiveria atsikūrus Tarybų valdžiai. Lietuvos teatrų scenose pasirodo tarybinių autorių kūriniai, kuriuose vaizduojami darbo liaudies žygiai. Į teatrą ateina nauja publika — darbo žmonės. Br. Kelbauskas stato įžymaus tarybinio kompozitoriaus R. Gliero baletą "Raudonoji aguona", kuriame vaizduojama tarybinių jūreivių ir kiniečių darbo liaudies draugystė. Naujasis žiūrovas karštai priima šį pastatymą.

Su nauja kūrybine energija įsijungia į darbą Br. Kelbauskas, išvadavus Tarybų Lietuvą iš fašistinės okupacijos. Jis ne tik menininkas, bet ir aktyvus visuomenininkas. 1947 m. respublikos darbo žmonės išrenka Bronių Kelbauską LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatu.

Didelį darbą jis dirba aktyviai ir energingai ugdydamas lietuvių tarybinį baletą.

Jis ruošia eilę naujų pastatymų, kuriuose vis tvirčiau pasireiškia socialistinio realizmo meno principai. Reikšmingas įvykis tarybiniais metais viso teatro kolektyvo darbe buvo lietuviško baletas "Sužadėtinė" pastatymas. Baletas pavaizduoja Lietuvos valstiečių kovą prieš dvarininkiją carizmo valdymo metais. Br. Kelbauskui vadovaujant, buvo sukurtas realistinis, turtingas ir liaudiškas šio baletto pastatymas.

Didelis įvykis Br. Kelbauskui, kaip ir kitų Lietuvos menininkų gyvenime buvo dalyvavimas lietuvių literatūros ir meno dekadėje. Glaudus nuolatinis bendradarbiavimas su įžymiaisiais rusų ir kitų tarybinių tautų baletinio meno meistras, tarpusavyje kūrybinis bendradarbiavimas vaisingai veikia lietuvių tarybinį baletą.

Br. Kelbauskas yra kupinas kūrybinės energijos. Pokario metais jis pastatė Vilniaus scenoje eilę baletų, kurie eina su pasisekimu. Eilėje baletų pastatymų jis atlie-

ka pagrindinius vaidmenis: Žiūrovas jį mato, pavyzdžiui, "Don Kichote", "Daktare Aiskaudoje", "Bachčisarajaus fontane", "Ant marių kranto" ir kt. Jo sukurti vaidmenys pasižymi aukštu meistriškumu, gilia menine išraiška.

Didelis nuopelnas Br. Kelbauskui priklauso ugdant jaunosios mūsų baletu kadrus. Jo mokiniai yra daugelis geriausių respublikos baletu meno atstovų. Jų tarpe — LTSR nusipelnę artistai Sabaliauskaitė, Sveitickaitė, Banys, Kunavičius ir kiti, kuriems Br. Kelbauskas davė choreografinio meno pagrindus, perteikė jiems savo didį meninį meistriškumą. Jo mokinių tarpe yra ir šių eilučių autorius.

Tarybų valdžia aukštai įvertino Br. Kelbauskio nuopelnus ugdant lietuviškojo baletu meną. 1945 m. jam buvo suteiktas LTSR nusipelnusio artisto vardas. 1954 m. jis apdovanojamas Darbo Raudonosios vėliavos ordinu. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas suteikė jubiliatui LTSR liaudies artisto garbės vardą.

Visi tarybinio operos ir baletu meno mylėtojai linki jubiliatui sėkmės prisidedant prie tolesnio tarybinių lietuvių baletu meno išvystymo.

Liaudiškose Respublikose

Rumunijos Popieriaus Pramonė

Karo metu Rumunijos popieriaus pramonė smarkiai nukentėjo. Sugriautieji ir išrikuotės išvesti celiuliozės-

Mackevičius, Purviniškių girininkijos girininko pavaduotojas drg. Narušis, Nemenčinės girininkijos miško kultūrų meistras drg. Paučeris ir kiti.

G. Isokas

Leidinys Apie Miesto Atgimimą

Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla išleido knygą "Atgimęs miestas" lietuvių ir rusų kalbomis, skirtą tarybinės Klaipėdos išvadavimo iš hitlerinių grobikų dešimtmečiui.

Leidinyje išspausdinti partijos miesto komiteto sekretoriaus A. Kairelio, žuvies pramonės ministro V. Mickevičiaus, "Gulbės" fabriko direktoriaus V. Prekevičiaus straipsniai, pasakojantieji apie Klaipėdos išvadavimą, apie miesto atstatymą ir išvystymą, apie tarybinių tautų draugystę, kurios dėka suklestėjo miesto ekonomika ir kultūra. Pasisako žuvies konservų įmonės darbininkė TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatė M. Polikarpova, laivų remonto įmonės brigadininkas B. Saugardas ir kiti. Eilėje apybraižų pasakojama apie geriausius Klaipėdos žmones. Knyga gausiai iliustruota.

Plečiama Įmonė.

Vilijampolė. — Dideli praplėtimo darbai šiuo metu vyksta vienoje iš didžiausių respublikoje Palemono plytinėje. Jau atiduota eksploatuoti frečioji plytų degimo krosnis. Baigiama įrengti didžiulė čerpių džiovykla. Vietoj čia dirbusio mažo pajėgumo plytų formavimo presos bus pastatytas galingas tėvyninės gamybos plytų formavimo agregatas, kuris per 8 valandas galės suformuoti iki 40,000 plytų.

Įpusėta siaurojo geležinkelio statyba. Juo bus pristatomas į plytinę molis. Molio transportavimą į gamybą atliks jau gauti trys tėvyniniai motovežimiai.

Smarkiai išplečiamas įmonės čerpių gamybos cechasis. Čia veiks naujas revolverinis čerpių gamybos presas. Jau šiais metais čerpių gamyba įmonėje išaugs palyginti su 1954 metais daugiau kaip du kartus.

P. Petronis

popieriaus fabrikai liaudies valdžios metais atstatyti ir rekonstruoti. Atlikti technologinio proceso patobulinimo darbai. Tai leidžia metai iš metų didinti popieriaus gamybą. Palyginti su 1938 metais popieriaus išleidimas išaugo 71 procentu, celiuliozės — 62 procentais, kartono — daugiau kaip 96 procentais. Palyginti su 1944 metais popieriaus - celiuliozės pramonės gamyba padidėjo maždaug 4 kartus. Kartu su gamybos augimu įsisauginamas popieriaus ir kartono naujų rūšių išleidimas, gerėja jų kokybė.

Kokas iš Rudosios Anglies

Gauti metalurginį kokšą iš rudos anglies visada buvo sudėtingiausias mokslinis-techninis uždavinys.

Kaip praneša žurnalas "VDR statyboje" (VDR — Vokietijos Demokratinė Respublika), Lauchamero mieste jau veikia pirmas pasaulyje kombinatas, gamintis pirmos rūšies metalurginį kokšą iš rudos anglies.

Aukštos kokybės kokso iš rudos anglies gavimo problema pavyko išspręsti moksliniam kolektyvui, kuriam vadovavo profesorius E. Ramleris ir daktaras G. Bilkenrotas. Šių dviejų mokslininkų tyrinėjimo darbų rezultatai turi neįkainojamą reikšmę šalies liaudies ūkiui. Už įžymius nuopelnus valstybei daktarui G. Bilkenrotui ir profesoriumi E. Ramleriui suteikta Nacionalinė premija.

Nauja kokso rūšis gaunama ypatingu būdu apdirbant krosnyse rudosios anglies briketus. Praktika jau parodė to kokso aukštą kokybę. Nauju koksu dirba metalurgijos kombinatas "Vest" Kalbės mieste. Čia jau su jo pagalba išlydyta šimtai tūkstančių tonų ketaus.

Lygegrečiai su pagrindinės produkcijos — metalurginio kokso — išleidimu Lauchamero kombinatas dideliais mastais pilnai perdirba šalutinius produktus ir gauna iš rudosios anglies benzina ir dizelinį kurą, lengvą ir sunkius tepalus, žaliavą plastmasei ir mediciniams preparatams.

BANDITAI BUVO ISIVERŽĘ AMBASADON

BERNAS. — Į Rumunijos ambasadą čia buvo įsiveržę trys Rumunijos nacionalistų banditai. Įsiveržimo metu jie nušovė šoferį.

Išvaikę ambasados narius, jie nenorėjo išeiti, bet policija apsupo ir laikė apsupus, kol jie geruoju pasidavė. Buvo gerai ginkluoti.

Ambasadoje jie pridarė nemažai žalos.

Pasiruošimas Dainų Šventei

Šilutė. — Rajone vis platesnį užmojį įgauna pasiruošimas rajoninei ir respublikinei dainų šventėms. Reguliariai dirba 12 kolūkinių ir 11 mokyklinių chorų, kuriuose dalyvauja apie pusantro tūkstančio dainininkų. Daugiau kaip tūkstantis kolūkiečių, darbininkų ir moksleivių įsisavina tautinių šokių repertuarą.

Gerai išmoko eilę repertuaro dainų "Pergalės" ir "Raudonojo švyturio" kolūkių 70 žmonių choras, kuriam vadovauja vietos septynmetės mokyklos mokytojas Bronius Ralys. Nemažai tautinių šokių išmoko šokėjai. Prieš rajoninę dainų šventę kolūkių saviveiklininkai dalyvauja kolūkinėje dainų šventėje. Sudaryta kolūkinės dainų šventės organizavimo komisija savo posėdžiuose jau svarstė pasiruošimo eigą, numatė priemones, kaip įtraukti į meninę saviveiklą daugiau kolūkiečių.

Rajoninė komisija dainų šventei organizuoti taip pat numatė priemones saviveiklininkų skaičiui rajone dar labiau padidinti ir užtikrinti, kad sėkmingai būtų išmoktas dainų šventės repertuaras.

Ruošiasi Daržovių Auginimui

Vilijampolė. — Poginės tarybinėje ūkyje, vadovaujant daržininkui drg. J. Šabanui, sparčiai ruošiamasi daržovių auginimui. Baigiama įrengti naujas šiltnamius. Jame montuojama centralinio apšildymo krosnis ir vamzdžiai. Šiltnamius veiks išstisus metus. Baigiamas statyti 200 tonų talpos sandėlis daržovėms.

Daržininkai jau paruošė duobes visiems inspektams. Paruošta 100 tonų durpių ir pajėgios, elektros motoru varomos, staklės durpių-pūdinių puodeliams gaminti. Tarybinėje ūkyje šiemet bus pagaminta 400 tūkstančių durpių-pūdinių puodelių.

M. Daumantas

Gavo Premijas

Nemenčinė. — Praeitų metų pavasarį Nemenčinės miškų ūkio darbininkai pasodino medelius 593 hektarų plote. Prigijo 95,6 procento visų kultūrų. Už gerą miškų kultūrų priežiūrą miškų ūkio darbininkams išmokėtos premijos bendroje sumoje daugiau kaip 60 tūkstančių rublių.

Premijas gavo Bezdonių girininkijos girininkas drg.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGLJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: Empire 6-4358

BAISIOS NEDARBO PASEKMES

Didlapiai mėgsta dažnai pasigirti, kad Kanada yra labai turtingas kraštas, bet ir tokiame turtingame krašte ne visi žmonės gali pavalgyti social. Šios savaitės Canadian Tribune idėjo paveikslus iš bedarbių gyvenimo. Vienas parodė, kaip bedarbiai gyvena tunelyje. Kadangi tunelyje eina vamzdis, kuriuo eina garas dėl šildymo didelio pastato, tai jamė daug šilčiau, negu tuščiuose vagonuose. Sakoma, kai kuriomis naktimis tunelyje nakvoja apie 50 bedarbių. Jokios pašalpos negaunant, nėra kuo užsimokėti už butą.

Kitame paveiksle matome motiną su vaiku. Tėvui negalint gauti darbą ar paramą iš autoritetų, motina tiesiog badavo, kad tik išsaugojus gyvybę dviejų vaikų. Ant tiek ji nusilpo, kad net žado neteko. Kada vyras galų gale parsinešė iš samdos biuro \$125.00, moteris jau negalėjo kalbėti.

Tai tik pora pavyzdžių, kokių galima rasti daug. Jų yra ne tik Toronte ir Hamiltone, bet ir kituose miestuose. Daugelis bedarbių negauna jokios pašalpos ar paramos iš samdos biuro.

Jei tas būtų Indijoje ar kur kitur, nebūtų gal kuo ir stebėtis. Bet tas yra mūsų turtingojo Kanadoje, kuri per metus išleidžia apie 2 bilijonus dolerių dėl militarinių reikalų. Tai gėda.

KRIMINALYSTES DIDEJA

New Yorko autoritetai pranešė, kad jaunų nusikeltėlių skaičius New Yorke labai pakilo. Atrodo, kad kyla ir kituose didmiesčiuose. Ne kitaip ir pas mus, Kanadoje. Toronte kasdien didlapių puslapiai pilni žinių apie vagystes, plėšimus, net ir žudynes.

Aną dieną vieno restorano savininkas perdūrė peiliu savo tautietį tik už 10 centų. Žmogus buvęs skolingas 10 centų už kavą. Tokių užpuolimų peiliais pasitaiko labai dažnai.

Tai ženklas, kad žmonės smunka moraliai. Prie to gal nemažai prisideda ir komikai, televizijos ir radijas. Programos su žmogžudystėmis, biaurūs komikai, romantiški aprašymai kriminališkų įvykių ir t. t. nieko gera neduoda.

Visuomenės apšvietos priemonės, kaip radio, televizija, spauda, rodos turėtų kovoti prieš kriminalystes, bet yra kaip tik atbulai. Tad nedyvai, kad nusikaltimai auga.

"GAILA", BET KĄ PADARYSI

Tautininkų, krikdemų ir socialdemokratų vadeivos dar kartą apsišverė dėl buržuazinės Lietuvos, kurią jiems buvo davęs Pirmasis pasaulinis karas. Jie maldavo, kad Amerika ir jos sąjungininkės sugrąžintų smetoninę Lietuvą. Bet vargiai jų prašymai bus patenkinti.

Istorijos eigoje daug kas praėjo, ko kai kam buvo labai gaila. Vytauto gadynė buvo didesnis dalykas, negu Smetonos "gadynė", bet ji praėjo ir niekas nemano, kad grįžtu. Praėjo daug monarchijų, bet kažkodėl niekas nebekalba apie jų grąžinimą. Išslydo iš imperialistų kontrolės daug kolonijų. Niekas nebekalba apie jų atgavimą.

Aišku, smetonininkams gaila buržuazinės Lietuvos, bet ji yra jau praeities dalykas.

Čia, tačiau, reikia pastebėti, kad žlugimas monarchijų, imperijų ir fašistinių diktatūrų nereikia žmonių pralaimėjimą. Italai, egiptėnai, rumunai ir kiti geriau gyvena be monarchijų. Indija, Pakistanas, Indonezija ir kitos kolonijos geriau gyvena be imperatorių. Lietuva, Lenkija ir kitos šalys geriau gyvena be fašistinių diktatorių.

Jėigu jums, ponai, rūpėtų Lietuvos žmonės, jų gerovė, tai sustotumėt rėkavę. Lietuva pažengė pirmyn. Da-

Idomūs Pripažinimai

Rašo J. Yla

Dorothy Thompson savo kolumnoj daro trumpą apžvalgą kito plačiai žinomo žurnalisto Walterio Lippmanno knygos "The Public Philosophy". Iš tos trumpos apžvalgos sunku susidaryti gerą vaizdą, ką Lippmannas savo knygoj rašo, bet galima apčiuopti mintį, kurią jis kelia toj knygoj.

Walter Lippmann, kaip matyti, galų gale persitikrino, kad kapitalizmui didžiausias pavojus ne iš lauko, bet iš vidaus. "Komunistai ir kiti", sako jis, "renkasi ne nuversti jį jėga. Jie laukia, kad nūšinėti lavoną".

Jis studijavęs visuomenę nuo 1938 metų ir priėjęs išvados kad ji (čia jis turi mintyje kapitalizmą, vakarinę santvarką) pūsta. "Ji miršta ne nuo kitų padarytų žaizdų, o viduj atsiradusių negerumų, netvarkos".

Tas gedimas iš vidaus, sako jis, neina mažyn, o didyn.

Tai labai svarbus pripažinimas. Didelis kapitalizmo šalininkas imato, kad kapitalizmas arba, kaip jis vadina, "Western society", pūstų iš vidaus, nelyginant žmogus su gendanciais visuomenėmis. Komunistai ir kiti, sako jis, kasi ne jėga nuversti jį, bet jo lavoną palaidoti.

Reikia pasakyti, kad šis labai teisingas diagnozavimas.

Bet jis dar mano, kad kapitalizmas gali pasitaisyti. Gal pitalizmas gali pasitaisyti. Esą, universitetai, mokyklos, bažnyčios ir kitos visuomeninės institucijos turi atgimti, pradėti vertinti žmoniškąs vertybes, civilizaciją, demokratiją. Iš valstybės jis nesitiki nieko gero. Girdi, jei visuomenė pagerėsianti, tai ir valstybė pagerėsianti.

Abejotina. Norint reikala pataisyti, reikia pradėti iš apačios, tai yra, nuo ekonominių reikalų. Medžiaga padėtis diktuoja ir dvarininkams. Kapitalizmas negali li nustoti būti kapitalizmu, Jis vystosi ir vystysis, t. t. Jis vystosi ir vystysis, t. t. Jis vystosi ir vystysis, t. t.

Vistik idomu, kad Lippmannas suranda, jog kapitalizmas didesnis pavojus iš vidaus, oėl jo gedimo.

Baimė yra neigiamas dalykas, bet šiuo tarpu ji gali būti geru dalyku. Bent taip mano aukštas Kanados atstovas Jungtinėse Tautose.

Dr. H. L. Keenleyside, kanadietis Jungtinių Tautų

techniškos paramos administracijos direktorius, aną dieną kalbėdamas Montreale pasakė:

"Mūsų vienintelė ir tikroji viltis glūdi galimybėj, kad paskutinėje minutėje, prieš ultimatyvę katastrofą, mes taip išsigasime, kad atgausime protą".

Jis tą pasakė ryšium su pasaulinio karo galimybėmis. Jis turėjo mintyje baimę atominio susinaikinimo.

"Mokslininkai ir kareiviai pasakoja mums," tęsė jis, "kad šiandien — o vėliausiai rytoj — priešingos tautos, esančios priešingose globos pusėse, gali mėtyti valdomus sviedinius viena į kitą su tokiu tikslumu, kad jos nuklystų nuo taikinio tik 10 mylių; kad tie sviediniai gali nešti tiek sprogmų, kad sunaikintų visą gyvybę 300 ketvirtainių mylių plote, kad nėra būdo sėkmingam jų sulaukymui; kad ir trumpas tokio bombardavimo užtęsimas gali užnuodyti atmosferą, bent kurioj talizmas arba, kaip jis vadina, "Western society", pūstų iš vidaus, nelyginant žmogus su gendanciais visuomenėmis. Komunistai ir kiti, sako jis, kasi ne jėga nuversti jį, bet jo lavoną palaidoti.

Reikia pasakyti, kad šis labai teisingas diagnozavimas.

Bet jis dar mano, kad kapitalizmas gali pasitaisyti. Gal pitalizmas gali pasitaisyti. Esą, universitetai, mokyklos, bažnyčios ir kitos visuomeninės institucijos turi atgimti, pradėti vertinti žmoniškąs vertybes, civilizaciją, demokratiją. Iš valstybės jis nesitiki nieko gero. Girdi, jei visuomenė pagerėsianti, tai ir valstybė pagerėsianti.

Abejotina. Norint reikala pataisyti, reikia pradėti iš apačios, tai yra, nuo ekonominių reikalų. Medžiaga padėtis diktuoja ir dvarininkams. Kapitalizmas negali li nustoti būti kapitalizmu, Jis vystosi ir vystysis, t. t. Jis vystosi ir vystysis, t. t. Jis vystosi ir vystysis, t. t.

Vistik idomu, kad Lippmannas suranda, jog kapitalizmas didesnis pavojus iš vidaus, oėl jo gedimo.

Baimė yra neigiamas dalykas, bet šiuo tarpu ji gali būti geru dalyku. Bent taip mano aukštas Kanados atstovas Jungtinėse Tautose.

Dr. H. L. Keenleyside, kanadietis Jungtinių Tautų

tik pasirašyti pačiam, bet stengtis, kad visi pažįstami pasirašytų.

Dr. John A. Mackay, Pasaulinio Presbiterijonų Susivienijimo prezidentas, kalbėdamas Šiaurės Amerikos presbiterijonų suvažiavime Ottawoje, apkaltino katalikiškas šalis kaip komunizmo veisėjas.

Jis visai nesutinka su JV viceprezidento Nixono pareiškimų, kad katalikybė yra vyriausia atspara prieš komunizmą.

"Rizikuodamas būti apšauktu fanatiku, aš esu priverstas su apgailėjimu pasakyti, kad yra visai priešingai," pareiškė jis.

Dr. Mackay taipgi yra Princetono Teologinės Seminarijos prezidentas. Vienu sykiu jis buvo filosofijos profesorium Limoje, Peru.

"Dvi dekadės atgal Romos katalikų bažnyčia sudarė konkordatus su totalitariniais valdonais Italijoje ir Vokietijoje, Benitu Musoliniu ir Adolfu Hitleriu. Šiandien Romos katalikų bažnyčia turi konkordatą su Francisku Franku ir yra vyriausia rėmėja to totalitarinio valdono Ispanijoje, kuts yra neapkenčiamiausias žmogus Ispanijos istorijoje.

Taipgi labai skaudus faktas, kad tos Lotynų šalys, kur Romos katalikų bažnyčia yra vyraujanti religinė įtaka, buvo komunistų veisimosi dirvos.

"Tas pats su Italija; ypatingai taip yra su Lotynų Amerika. Nuolatinė antipatija, kurią Romos hierarchija rodo Lotynų Amerikoje linki demokratiškas idėjų ir žemės reformų, pavyzdžiui, Guatemalaj ir Colombijoje, davė nelabas pasekmes.

"Iš vienos pusės, ji pastūmėjo pirmyn komunizmą; iš kitos, šis atsinešimas privedė prie apšaukimo "komunistais" liberališkų tradicijų žmonių, kurie buvo drąsūs dvasinės laisvės ir socialio teisingumo siekėjai".



Vienas iš Toronto didlapių, Globe and Mail, perėjo į naujas rankas. Montreale finansieriūs R. Howard Webster nupirkė sumokėdamas \$10,900,000. Čia matote naujo savininko nuotrauką.

Pa
Amerikie
gins Quem
tik dėl to,
gia, jog tos
vaduotos, p
Formosos.
Čiang Ka
jam tos s
tam, kad je
dėl invazijo
Taigi, pa
tų salų neg
niečiams,
būti panau
mošą, bet l
jų išvaduot
panaudotos
Jos rand
nuo Formo
lios nuo Ki
Taip ein
Amerikie
gumo) reik
Ispanijoje,
joj, Anglij
Jei Lietu
nė, tai jie t
nai.
O kitiem
rėti saugur
je.
Už tai ir
ti, pašalint
Lietuvos
džiaugsmu
senhoweras
davimo" p
Man kaž
kas ta "va
O gal jie
žimą nacio
galų.
Tenai, b
išvadavima
esančių Čia
gu.
Bet nem
"vadavimo
labai patir
Kaž kas
matoriais"
tijose. Vie
verčia rag
Kiek ma
tai jau net
žino, kad
gingai, da
tuoti, ką li
kiotojų, o
tistų.
Mātoma
dirbti gras
ti jiems sa
Gerai, k
das atitais
sumazinta
nėms skri
Baisu ir
kad ir Ros
deginti el
tokių mela
Vienas
Rosenberg
rai išrodė
norinčiu s
tų gyvybė
Tas, ma

Pastabos

Amerikiečiai sako, kad jie gins Quemoy ir Matsu salas tik dėl to, kad kiniečiai teigia, jog tos salos, jei bus išvadotos, priartins juos prie Formosos.

Ciang Kai-šekas sako, kad jam tos salos reikalingos tam, kad jos yra geri postai dėl invazijos Kinijai.

Taigi, pagal amerikiečius, tų salų negalima atiduoti kiniečiams, kadangi jos gali būti panaudotos prieš Formosą, bet kiniečiams nevalia jų išvaduoti, kad jos nebūtų panaudotos prieš Kiniją.

Jos randasi už 100 mylių nuo Formosos, bet tik 7 mylių nuo Kinijos.

Taip eina per visą pasaulį. Amerikiečiams (dėl jų saugumo) reikia bazių Turkijoje, Ispanijoje, Pakistane, Japonijoje, Anglijoje ir t.t.

Jei Lietuva būtų smetoninė, tai jie turėtų bazes ir tenai.

O kitiems draudžiama turėti saugumą net savo žemėje.

Už tai ir negalima susitariti, pašalinėti nesutikimus.

Lietuvos "vadotojai" su džiaugsmu sušuko, kad Eisenhoweras jau pradeda "vadavimo" politiką.

Man kaž kodėl neaišku, kas ta "vadavimo" politiką.

O gal jie turi mintyje išvežimą nacionalistų iš Tachen salų.

Tenai, be abejonės, įvyko išvadavimas keblioj padėtyj esančių Ciang Kai-šeko draugų.

Bet nemanau, kad tokia "vadavimo" politika jiems labai patinka.

Kaž kas atsitiko su "informatoriais" Jungtinėse Valstijose. Vienas po kito apsišverčia ragožium.

Kiek matyti iš spaudos, tai jau net trys viešai pripažino, kad jie "liūdi" melagingai, daugiausiai instruktuoti, ką liūdyti, pačių persekiotojų, o labiausiai makaristų.

Matomai melagingai uždirbti grašiai pradėjo graužti jiems sąžinę.

Gerai, kad jie dabar klaidas atitaiso. Nors dalinai bus sumažinta jų padaryta žmoniems skriauda.

Baisu ir pagalvoti apie tai, kad ir Rosenbergai buvo sudeginti elektros kėdėje dėka tokių melagingų liūdininkų.

Vienas iš tų liūdininkų, Rosenbergų giminaitis, tikrai išrodė biauriu melagium, norinčiu savo kailį gelbėti kitų gyvybėmis.

Tas, matyti, jau neturi są-



Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Dulles reikalauja, kad kiniečiai nenaudotų jėgos, bet jis užmiršo, kad amerikiečiai turėjo 75 karolaukus ir šimtus orlaivių prie Tachen salų. Čia matote

čiangininkų oro jėgų komandierių gen. Wang Shu-ming ir amerikiečių oro jėgų komandierių gen. Earl E. Partridge, kurių žinioje veikė šimtai orlaivių laike evakuacijos.

Ką Kiti Rašo

Teisingu Keliu

1940 metų vasarą vienas stambus Kauno pramonininkas, kalbėdamas apie Lietuvos ateitį, nustatė šią liniją: "Jei ateis vokiečiai, jie sunaikins lietuvių tautą, bet jie paliks mums mūsų namus ir nuosavybes; jei ateis Sovietai, mūsų tauta išliks gyva, bet jie sukonservuos mūsų namus ir nuosavybes."

Atėjo Sovietai. Lietuviai, kaip tauta, pasidarė stipresni su Vilnium ir Klaipėda.

O kaip su nuosavybe? Pradžioje turtingesni nukentėjo. Bet per kelis pastaruosius metus ir miestuose ir kolūkiuose vis daugiau ir daugiau privatinų namų ir daržų.

Jei hitlerininkai būtų įsigalėję Lietuvoje, tautai būtų susidaręs mirtinas pavojus. Vokiečiai būtų užėmę ir ekonomines pozicijas. — L. Pruseika.

Kalbant Apie 1918 m. Vasario Šešioliktą

Vasario šešioliktos proga lietuviškus politikierius apima niežai. Jie taip egzaltuojas, jie bando suplakti tokį sentimentą, kuriame rimtai galvosenai vietos nėra. Jie labiau panašūs į juodosios magijos meistrus. Išnyksta skirtumas tarpe klerikalų, smetonininkų ir socialdemokratų.

Bet ne visuomet taip buvo. Grigaitininkai negali at-

žinės. O jei kada ir atgytų ji, vistiek būtų per vėlu. Baisu!

J. Y.

Pasikvieskime liūdininku dar vieną socialdemokratų šulą, Kairį-Kaminską, kuris 1918 m. buvo anos niekeno nerinktos tarybos narys. 1933 metais, prisimindamas 1918 metus, Kairys-Kaminskas rašė "Socialdemokratė" (Nr. 8): "Kaizerinė Vokietija jau tuomet jautėsi negalėjanti pati viena padiktuoti pasauliui taikos sąlygų. Kad galėtų 'legaliai' prijungti Vokietijai okupuotus kraštus, reikėjo išgauti tų kraštų palankumą, jų pačių 'laisvą' pritarimą. Reikėjo kalbinti ir 'lietuviškas mėsas'."

Gerai pasakyta. Anot Kairio, kaizerio valdžia žiūrėjo į Lietuvos tarybą, kaip į lietuvišką mėsą, bet tas mėsas, tuo metu, jai buvo reikalingas, kad išgavus tam tikrą dokumentą.

Kairys - Kaminskas toliau rašo tame pačiame "Socialdemokratė": "Deryboms Brest Litovske (1918 m.) jiems (vokiečiams) buvo reikalingas dokumentas, kuris proklamuotų Lietuvos nepriklausomybę ir jos atsiskyrimą nuo Rusijos, bet kartu surištų Lietuvą su Vokietija", — pridursime — amžinai ryšiais.

Tą kaizerio valdžia ir gavo.

Kovo 23 dieną (1918) taryba siunčia į Berlyną savo delegaciją (J. Šaulį, kun. Staugaitį ir J. Vileišį) pas Vokietijos kanclerį su šiuo pareiškimu: "Lietuvos Taryba stovi už Lietuvos santykius su Vokietija, kaip jie suformuluoti nutarime gruodžio 11 d., 1917."

Tas reikė: amžini ryšiai su Vokietija. Bendra muitų sistema, bendri pinigai, bendra armija ir taip toliaus.

Tai ve, kokia buvo ta jų nepriklausomybė! Tai ve, ką jie patys sakė apie tą atsiprašant nepriklausomybę!

Nei "Draugas", nei "Naujienos", nei "Vienybė", nei kuris kitas patentuotų erzacpatriotų laikraštis nei vienu žodžiu neprisimena, kaip anais laikais "nepriklausomybės" pilioriai ieškojo Vokietijoje monarcho ir surado jį asmenyje kunigaikščio Uracho. Uoliausia tuomet darbavosi kuniginiai ir smetonininkai. Surado Urachą, išmokino jį "tėve mūsų", davė jam vardą Mindaugo antrojo ir buvo surašę visas reguliacijas, kaip karalius Urachas valdys Lietuvą.

Ir jie būtų įvykinę savo pučą, jeigu 1918 metų pabaigoje Vokietijoje nebūtų kilusi revoliucija ir kaizeris Vilhelmas nebūtų išdūmęs Olandijoje, kaip kad Smetona, savo laiku, išdūmė į Prūsiją.

Kodėl vasario šešioliktos išvakarėse nei Krupavičiaus-Zalkausko komitetas, nei vienas lokalis komitetas, nei prelatas Balkūnas, nei vys-

ŠYPSENOS

Jau Ne

"Klausyk, ar tu vis dar tebesi susiziedavęs su ta mergaše?" klausia draugas draugą.

"Jau ne," atsakė draugas.

"Laimingas tu, seni. Ir kaip gi tu išsisukai iš to?"

"Apsivedžiau".

Žiūrėk, Kas Atsitiko

"Aš nenoriu praustis," verkė mergaitė, priešindamosi senutės pastangoms.

"Nebūk kvaila," pyko senutė. "Aš prausiausi po tris sykius į dieną, kada buvau tokia kaip tu."

"Taip, bet žiūrėk, kas atsitiko", šaukė mergaitė, rodydama į senutės raukšlėtą veidą.

Tik Pribuvo

Iškrito iš 6-to aukšto žmogus, bet neužsimušė. Greitai apstojo jį ant šaligatvio žmonės ir pradėjo klausinėti, kas atsitiko.

"Aš nežinau, kas atsitiko, nes ir aš tik pribuvau," atsakė žmogus.

kupas Brizgys ėnei cypt apie biaurią urachinę aferą? Sąžinė negryna. Baimė savo šešelio.

Viršuj mes citavome įvairius socialdemokratų pareiškimus. Kaip apie klerikalus, kurie toj kompanijoje griežia ant pirmo smuiko?

Chicagiškis "Draugas" sekamai kalbėjo apie situaciją pradžioje 1918 metų: "Visa šalis (Rusija) nugrimzdo į baisiausią anarchiją, maudosi kraujuose, siunta orgijosė. Ir po to viso būti linkusiais į Rusiją gali tikrai mūsų išgamos socialistai. (Komplimentai grigaitininkų adresu.) Mato tą visą ir Amerikos lietuviai ir Vakarų Europos lietuviai ir visiems darsi aišku, kad laukti kokios pagelbos... galėsime tik iš Vakarų. Gi čia vokiečių neaplenksi. Jie artimiausi, jie stipriausi, šviesūs ir tvarkingi".

Taip "Draugas" čiuibėjo apie kaizerinę Vokietiją, kaip vėliau jis čiuibėjo apie "nepriklausomybę" Ostlande.

O vyskuapas Karevičius vyko Vokietijon su speciale misija, čiuibėdamas, kad Lietuva turi būti monarchiška, amžinai ryšiais susirišusi su Vokietija.

Lietuvių tauta neis tuo keliu kurį ją stumia avantiūristai. — Vilnius.

WASHINGTON. — J. Holmes, kurį prezidentas Eisenhoweris nominavo ambasadorium Iranui, prisipažino spekuliuojęs ir ant \$10,000 investavimo padarė \$270,000,000.

V. M. Molotovo Pasikalbėjimas

Su Amerikos Žurnalistais V. R. Hearstu ir Kingsberiu Smitu

Herstas sako, kad jis pirmą kartą Tarybų Sąjungoje, kad jis labai patenkintas gaimybe atlikti šią kelionę, skirtą susipažinimui su šalimi, ir kad jam buvo malonus šis patirtas draugiškumas, su kuriuo jis ir jį lydintis asmenys visur sutinka tarybiniai žmonės. Tai verčia jį tikėtis, kad santykiai tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos gali žymiai pagerėti ir toliau gerėti, o tai atitiktų tiek šių dviejų šalių interesus, tiek ir viso pasaulio interesus.

Molotovas pastebi, kad dabartiniai Tarybų Sąjungos — Amerikos santykiai yra tokie, jog negalima nelinkėti, kad jie pagerėtų. Kai dėl tarybinių žmonių pažiūros į amerikiečius, tai ji visuomet buvo draugiška.

Herstas sako, kad jis tuo įsitikino.

Herstas toliau prašo V. M. Molotovą leidimo pateikti kai kuriuos klausimus, liečiančius dabartinę tarptautinę padėtį.

Molotovas atsako sutinkąs.

Herstas sako, kad pastaruoju metu susidariusi Toluosiuose Rytuose padėtis, matyti, yra svarbiausias iš dabartinių tarptautinių klausimų, ir klausia, ar Molotovas mano, kad padėtis Formozos rajone sudaro rimtą grėsmę visuotinei taikai.

Molotovas atsako, kad padėtis Taivaniai rajone (kiniškas Formozos pavadinimas, kuris vartojamas Tarybų Sąjungoje) žinoma, patraukia ir turi patraukti dėmesį, nes ji sudaro įtempimą Toluosiuose Rytuose ir blogai veikia visą tarptautinę padėtį, sudarydama taikos pažeidimo grėsmę, karo grėsmę. Prie to jis, Molotovas, negali nepridurti kad jo nuomone, atsakomybė už tai tenka Jungtinėms Valstijoms, dėl jų kišimosi į Kinijos vidaus reikalus.

Mes, sako Molotovas, laikome Taivanį neatskiriamu Kinijos dalimi.

Kingsberis Smitas sako, jog ryšium su tuo jis norėtų priminti Molotovui neseniai Ideno padarytą pareiškimą, kad Kinija, kaip tokia, jau daug metų nekontroliuoja Formozos.

“Rodos, apie šimtą metų”, — priduria Herstas.

Molotovas atsako, kad yra JAV ir Anglijos pasirašyta Kairo deklaracija, yra ir Potsdamo deklaracija, taip pat pasirašyta JAV ir Anglijos ir TSRS pasirašytas Susitarimas dėl Japonijos kapituliavimo. Sutinkamai su

visais šiais pagrindiniais tarptautiniais dokumentais, Taivaniai yra Kinijos teritorija ir turi būti perduotas Kinijai. Tai taip pat patvirtinta vėliau, 1950 metais padarytame JAV prezidento pareiškime. Išeina taip, — tęsia Molotovas, — anksčiau šią salą užgrobė Japonija, o dabar kas? — JAV. Tuo būdu, anksčiau viena šalis buvo atėmusi iš Kinijos jos nacionalinę teritoriją, o dabar — kita.

Kai dėl Ideno pareiškimo, tai apie tai galima pasakyti atskirai.

Kingsberis Smitas sako, kad Molotovas yra žinomas kaip vienas stambiausių mūsų meto realistų. Jis, reikia manyti, supranta, jog esamomis aplinkybėmis mažai tikima, kad JAV atsisakytų Formozos gynybos, kol jos nebus tos nuomonės, kad taika Toluosiuose Rytuose užtikrinta. Todėl yra galima surasti klausimo dėl grėsmės taikai išsprendimą, taip saktant, realybės rėmuose. Ryšium su tuo, — sako Kingsberis Smitas, — Herstas norėtų pateikti dar vieną klausimą.

Herstas sako, kad Tarybinė Vyriausybė Zenevos pasitarime sėkmingai siekė užkirsti kelią tam, kad būtų išplėstas Indokinijos konfliktas. Kyla klausimas, ar Tarybinė Vyriausybė bus pasirengusi pasielgti analoginiu būdu Formozos atžvilgiu.

Molotovas atsako, kad, žinoma, tarp Indokinijos ir Kinijos problemų yra didelis skirtumas. Vienu atžvilgiu Tarybų Sąjungos pozicija yra vienoda tiek dėl Indokinijos, tiek ir dėl Kinijos ir dėl bent kurio kito rajono, o būtent; tuo atžvilgiu, kad Tarybų Sąjunga suinteresuota tarptautinio įtempimo mažinimu. Tarybų Sąjunga yra pasirengusi paremti visa tai, kas padeda mažinti tarptautinį įtempimą, kas tikrai padeda pasiekti tokį tikslą. Bet reikia, kad siūlomasis priemonės tikrai būtų nukreiptos į tarptautinio įtempimo sumažinimą. O vienos valstybės kišimasis į kitos valstybės reikalus negali padėti pasiekti šio tikslo.

Dėl pastabos apie realizmą jis, Molotovas, norėtų pridurti, kad, jo požiūriu, realistinė pažiūra į dabartinę Kiniją turi būti kitokia, negu ta, prie kurios priprato kai kurios užsienio valstybės praeityje. Šiuo metu Kinijos Centrinės Vyriausybės valdžioje suvienyta visa Kinijos teritorija, ko neseniai dar nebuvo. Kinų tauta jaučia, kad tai jai sudarė daug sun-

kumų, ir laiko tai savo didele nacionaline pergale. Vienos ar kitos Kinijos teritorijos dalies atplėšimas tiek prieštarauja kinų tautos nacionaliniams jausmams, jog sukelia ryžtingiausią jos protestą ir pasipiktinimą. Todėl jeigu žiūrėsime į dalykų padėtį realistiniu požiūriu, tai reikia pasakyti, kad dabartinė Kinija yra tokia valstybė, kuri, kaip niekuomet, reikalauja gerbti jos nacionalines teises ir interesus. Tik taip žiūrint ir suprantant tai, santykiai su Kinija vystysis naudingai abiem pusėms. Kai dėl Tarybų Sąjungos, tai ji vysto savo santykius su Kinija lygia-teisiškumo, draugystės ir savitarpio interesų paisyimo pagrindu, kas duoda teigiamus rezultatus.

Kingsberis Smitas sako, kad tiek jis, tiek ir Herstas supranta Tarybų Sąjungos poziciją šiuo klausimu. Tačiau atrodo, kad aštriausia problema yra surasti kokį nors sprendimą, kad ir laikiną, kuris suklindytų pavojui plėstis ir pavirsti gaisru, galinčiu sukelti grėsmę visuotinei taikai.

Molotovas atsako, kad Kinija niekam negrasina ir būtų gera, jeigu ir jai niekas negrasintų. Tai yra tas, ko labiau už viską reikia taikai sustiprinti ir normaliems santykiams Taivaniai rajone nustatyti.

Herstas klausia, jeigu Amerikos vyriausybė panaudos savo gerąsias paslaugas, kad patartų savo draugams, t. y. Čan Kai-ši siekti taikaus suregulavimo, ar Tarybinė Vyriausybė bus linkusi pasielgti analoginiu būdu jos sąjungininkų-kinų atžvilgiu, kad būtų sukludytą plisti gaisrui.

Molotovas atsako, kad Herstui turi būti suprantama, jog KLR vyriausybė ir vadinamoji Čan Kai-ši vyriausybė — tai nėra lygios pusės. KLR vyriausybė turi visišką pagrindą reikalauti, kad būtų atkurtos jos pagrįstos teisės į Taivanį. O kinų tautos atstumtai Čan Kai-ši “vyriausybei” laikas išsinešdinti į kitą vietą ir negadinti santykių tarp valstybių, kaip tai ji daro dabar, pasilikdama su JAV pagalbaten, kur ji nefuri būti. Visa tai, kas padės išspręsti šią problemą, susilauks Tarybinės Valstybės paramos.

Mes manome, toliau sako Molotovas, kad pačių Jungtinių Amerikos Valstybių interesus būtų padėti atkurti normalią padėtį Taivaniai ir visų Toluosiuose Rytų rajone, skaitantis su realia dalykų

padėtimi ir įvykusiais istoriniais pakitimais Kinijos ir visų Toluosiuose Rytų vystymesi.

Kingsberis Smitas klausia, kokia bus Tarybinės Vyriausybės pozicija dėl galimybes laikinai nutraukti ugnį maždaug mėnesiui tam, kad padėtų išvesti Čan Kai-ši kariuomenę iš kai kurių Kinijos pakrantėje esančių salų (Dačenis), ir kad būtų išvengta didelių aukų, kurios galimos abiejose pusėse, jeigu būtų imtasi mėginimo paimiti visas šias salas jėga. Tai taip pat gali padėti užkirsti kelią konfliktui, kuris galimas esant dabartinei dalykų padėčiai, išsiplėtimo pavojui. Kartu Kingsberis Smitas priduria, kad tai reikia laikyti laikina priemone ir, galbūt, pirmuoju žingsniu į eventualų visos problemos suregulavimą tuo atveju, jeigu nepasirodys galimu šiuo metu pasiekti nuolatinį ugnies nutraukimą tarp abiejų pusių ginkluotųjų pajėgų.

Molotovas sako, kad jis gali atsakyti į tai trumpai: jeigu Čan Kai-ši panorės išvesti savo kariuomenę iš kurių nors salų, tai vargu ar kas nors jam tai kliudys.

Kingsberis Smitas klausia, ar tai reiškia, kad jeigu Čan Kai-ši nuspręs išvesti savo kariuomenę, tai žemyne esančioji Kinijos kariuomenė nepuls jį kariuomenės atitraukimo procese, o taip pat neužpuldinēs laivų, kurie gali būti panaudoti šiam išvedimui padėti.

Molotovas atsako, kad jis nėra įgaliotas kalbėti už Kinijos Liaudies Respublikos vyriausybę ir kad šį klausimą reikia iškelti Kinijos vyriausybei.

Kingsberis Smitas klausia, ar Tarybinė Vyriausybė bus pasirengusi iškelti šį klausimą KLR vyriausybei JAV vardu.

Molotovas, savo ruožtu, klausia: “Argi JAV vyriausybė mūsų to prašo?”

Herstas sako, jog dėl Molotovo pastabos apie tai, kad jis nėra įgaliotas kalbėti už Kinijos vyriausybę, esančią žemyne, jis, Herstas, norėtų nurodyti, kad nei jis, nei Kingsberis Smitas nekalba ir nedaro pasiūlymų Čan Kai-ši vardu arba JAV vyriausybės vardu.

Herstas toliau sako, kad jis ir Kingsberis Smitas pateikė visus juos dominančius klausimus, liečiančius Toluosius Rytus, ir dėkoja Molotovui už jo atsakymus. Herstas prašo Molotovo leidimo pateikti keletą klausimų, liečiančių Europos reikalus.

Molotovas atsako sutinkąs.

Herstas sako, kad savo naujametiniame laiške amerikiečių tautai, perduotame per Amerikos televizijos agentūrą, ministras pirminin-

kas G. M. Malenkovas pasakė, jog pagrindinė JAV ir TSRS santykių įtempimo priežastis yra Amerikos karinių bazių tinklo sudarymas aplink Tarybų Sąjungą ir su ja susijusias valstybes. Tam, kad būtų pradėta žengti į priekį, keliu į nusiginklavimą laipsniškai mažinant ginkluotąsias pajėgas, o taip pat tam, kad būtų sudaryta palanki padėtis sambūviui, ar Tarybinė Vyriausybė bus pasirengusi dar prieš taikos sutarties su Austrija sudarymą likviduoti savo karines ir karines oro bazes savoje Austrijos okupacijos zonoje ta sąlyga, jeigu Vakarų valstybės pasiūlytų analoginiu būdu savo zonoje.

Herstas prašo turėti galvoje, kad šį klausimą jis pateikia taip pat kaip žurnalistas.

Molotovas atsako, kad čia reikalus liečia du klausimai. Pirmasis liečia Austriją, o antrasis liečia Amerikos karines bazes, esančias aplink Tarybų Sąjungą.

Kai dėl Austrijos klausimo, tai jis, Molotovas, mano, kad Tarybų Sąjungos požiūris Herstui pakankamai gerai žinomas.

Kai dėl klausimo apie Amerikos karines bazes aplink Tarybų Sąjungą ir liaudies demokratijos šalis, tai tas, iš tikrųjų, yra toks klausimas, kuris komplikuoja visą tarptautinę padėtį, nes šios bazės rodo, jog viena iš pusių, o būtent JAV, užima nedraugišką Tarybų Sąjungai poziciją, ir, steigdamos šias bazes netoli Tarybų Sąjungos sienų, grasina Tarybų Sąjungai. Tokia padėtis negali padėti nei mažinti tarptautinės padėties įtempimo, nei palengvinti išspręsti apsiginklavimo sumažinimo klausimą, kuo yra suinteresuoti platieji sluoksniai visose šalyse. Suprantama, klausimas dėl Amerikos karinių bazių netoli Tarybų Sąjungos sienų tai — vienas iš tų klausimų, kurie kliudo sureguliuoti daugelį kitų klausimų ir ne tik Austrijos klausimą, nes šių bazių sudarymas rodo, kad jeigu Tarybų Sąjunga siekia gerinti santykius su JAV, tai iš JAV pusės pastebimas priešingas siekimas.

Kingsberis Smitas sako, kad jis ir Herstas, natūralu, negali sutikti su tuo, jog JAV veiksmai bazių klausimu yra nedraugiškas aktas. Šie veiksmai paaiškinami saugumo sumetimais ir noru užtikrinti taiką. Tačiau jis, Kingsberis Smitas, mano, kad jeigu būtų pradėta nuo bazių likvidavimo Austrijoje, kuri yra netoli Tarybų Sąjungos, tai, laikui bėgant, tai galima išplėsti ir į kitus rajonus.

Herstas pastebi, kad kažkur juk reikia pradėti.

Molotovas klausia Hersta,

kokia jo nuomonė, prašoma, išpažinti, jis išsivaidinti pradėti nuotai bazių likvidavimą rajonuose.

Molotov pastebi, kad si tik tokia galvoje ar pak.

Herstas amerikiečių žmonės geriausia, tai t. Šiaip ar ta tybės niekuvo istorij puoiamųjų pakartoja reikia pra.

Molotov toli. Jun Valstybių, nei kitoki. Kai dėl J kad jų sa tu bazes, p joje, pasie Sajunga kuri taip RS, ir vos kalbant a ir Azijos išsėina, k užtikrinti vanas. Jei prantama tai galima kad jų sa bazės viso gu ar to silaukti p timo kito žino, kas nepriklaus nės teisė.

Molotov Tarybų S nuomonė mis bazė negali p interesų interesų bešališka tikti su zės steig lių ir, b valstybė mo inter vas, ma žmonių lima pa. mō inter mui nie dėl Tary aplamai liai neg junga u reikalai kankam suinterė nimu, k tos ir k to, kad zių steig giškos p tai gali santyki pagerin padėtu mas ir ties, ku ja tarp

kokia jo nuomonė dėl gali- mybės, pradėjus nuo vieno rajono, išplėsti karinių bazių likvidavimą ir toliau. Kaip jis įsivaizduoja galimybę pradėti nuo Austrijos ir tęsti bazių likvidavimą kituose rajonuose?

Kingsberis Smitas pastebi, kad tai gali pasidaryti užkrečiama.

Molotovas, savo ruožtu, pastebi, kad jeigu remiamasi tik tokia viltimi, tai to vargu ar pakaks.

Herstas sako, kad jeigu amerikiečiai ir tarybiniai žmonės geriau pažintų vieni kitus, tai tat padėtų reikalui. Šiaip ar taip, Jungtinės Valstybės niekuomet per visą savo istoriją nesiėmė jokių puolamųjų karų. Herstas vėl pakartoja, kad kažkur juk reikia pradėti.

Molotovas atsako, kad netoli Jungtinių Amerikos Valstybių nėra nei karinių nei kitokių tarybinių bazių. Kai dėl JAV, tai pasirodo, kad jų saugumui reikia turėti bazes, pavizdžiui, Norvegijoje, pasieninėje su Tarybų Sąjunga šalyje, Turkijoje, kuri taip pat ribojasi su TSRS, ir vos ne Pakistane, nekaltant apie kitus Europos ir Azijos rajonus. Taip pat įsėina, kad JAV saugumui užtikrinti reikalingas ir Taiwanas. Jeigu taip plačiai suprantamas JAV saugumas, tai galima nusikalbėti iki to, kad jų saugumui reikalingos bazės visose valstybėse. Vargu ar tokie planai gali susilaukti prijautimo ir supratimo kitose tautose, kurios žino, kas yra suverenumas, nepriklausomybė, nacionalinės teisės ir interesai.

Molotovas priduria, kad Tarybų Sąjungoje sutvirtėjo nuomonė, jog visomis šiomis bazėmis JAV nieko gero negali pasiekti nei jų pačių interesų požiūriu, nei taikos interesų požiūriu. Bet koks bešališkas žmogus negali sutikti su tuo, kad karinės bazės steigiamos daugelyje šalių ir, būtent, netoli kitos valstybės sienų JAV saugumo interesais. Jis, **Molotovas**, mano, kad tokių naivių žmonių nėra. Viso to negalima paaiškinti JAV saugumo interesais, nes jų saugumui niekas negrasina, o kai dėl Tarybų Sąjungos, tai ji, apšlamai, niekam, jokiai šaliai negrasina. Tarybų Sąjunga užsiėmusi savo vidaus reikalais, kurių ji turi pakankamai, ir, suprantama, suinteresuota taikos užtikrinimu, kaip tuo suinteresuotos ir kitos tautos. Kai dėl to, kad Amerikos karinių bazių steigimas nerodo nedraugiškos pažiūros į TSRS, tai jai galima pasakyti štai ką: santykiams tarp mūsų šalių pagerinti daugeliu atvejų padėtų šių bazių likvidavimas ir perėjimas prie padėties, kuri paprastai egzistuoja tarp valstybių, palaikan-



Lvovo Valstybinis Operos ir Baleto teatras.

“Pasaulinė Dominacija”

S. Karpė

John Foster Dulles, Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius, aną dieną pareikalavo, kad Tarybų Sąjunga ir Kinija nustotų naudojusios jėgą, atsisakytų nuo savo noro dominuoti visam pasauliui. Tada, girdi, bus galima tartis dėl Quemoy ir Matsusalių, kurios, kaip žinote, yra tik 7 mylios nuo Kinijos (nenuo Amerikos) ir pilnos amerikiečių apginkluotų Kinijai nedraugiškų nacionalistų.

Dulleso reikalavimai išsižadėti pasaulio dominacijos nėra naujas dalykas. Kapitalo spoksomenai visuomet reikalauja, kad komunistai nori užkariauti visą pasaulį. Kaipgi tikrumoje yra su tuo užkariavimu?

Tarybų Sąjungai, kuriai visuomet ta dominacija yra primetama, nėra reikalo siekti kitų šalių dominacijos, norint įkurti komunistinę draugiją savo šalyje. Taip pat ir Kinijai ir kitoms šalims, kurios pasuko nauju keliu. Jos turi visko. O ko neturi, gali nusipirkti. Jos, šių normalius santykius viena su kita.

Kingsberis Smitas sako, kad jis ir **Herstas** galėtų plačiai paaiškinti priežastis, kodėl JAV vyriausybė ir amerikiečių tauta mano, jog Amerikos karinių bazių steigimas atitinka jų saugumo interesus ir visuotinės taikos reikalą. Tačiau jis ir **Herstas** bijo, kad jeigu jie nueis tuo keliu, tai bus įtraukti į dialektinį ginčą su **Molotovu**, ir yra įsitikinę, kad negalės jam atsispirti. Be to, kadangi jie jau sugaišino **Molotovui** daugiau negu pakankamai laiko, jie prašo atleisti jiems ir priimti jų padėką už jiems paskirtą laiką bei dėmesį.

Baigdamas **Herstas** dėkoja **Molotovui** už priėmimą ir už tai, kad **Molotovas** paskyrė tiek laiko atsakymams į jo klausimus.

kaip jau gerai yra žinoma, niekad niekam negrūmojo. Puvo kaip tik priešingai, kapitalistinės šalys darė visokių suokalbų prieš jas. Kam tas nežinoma. Kas gi ir kokių tikslu bandė hitlerininkus ir fašistus sukurstyti prieš Tarybų Sąjungą. Nelaimė jų buvo tame, kad visai kitaip baigėsi.

Imant klausimą iš valstybinio taškaregio, niekam nėra jokio pavojaus, kad socialistiniai kraštai norėtų užkariauti visą pasaulį. Bet kapitalistai rėkia ir tiek. Tuom jie, be abejonės, nori pasiekti ko kita. Ir kol kas jiems vyksta. Tuo siekiu yra štai kas:

Visame pasaulyje, kaip jau anksčiau minėjau (pirmesniame straipsnyje), eina kovos tarp imperialistinių valstybių ir kolonijų. Taip pat eina tarp darbininkų ir kapitalistų kiekvienoje šalyje. Faktas yra, kad kaip kolonijose, taip ir kapitalo valdomose šalyse komunistai vadomose pačių priešakinę grupę. Kapitalistai, rišdami tuos priešakinius kovotojus su Tarybų Sąjunga, Kinija ir kitais socialistiniais kraštais, daug kur sėkmingai sukelia žmones prieš komunistus. Daug kas tiki, kad komunistai yra kitų šalių agentai, norį padėti Tarybų Sąjungai ir kitoms šalims užkariauti visą pasaulį. Toks iškreipimas faktų pateisina imperialistų ginklavimą si, persekiojimą pažangių žmonių savo šalyse, slopinimą kolonijų judėjimo už laisvę.

Kaip tas jiems tarnauja, matysime iš keleto pavyzdžių:

Jungtinių Valstijų kapitalistai sunaikino sėkmingą opoziciją savo imperialistinei politikai. Naudodami komunizmo baubą, jie ne tik persekioja kairiuosius, bet ir visus kitus bent kiek liberališkesnius žmones. Jie puola net tuos, kurie pabaigoj ka-

ro teisingai numatė, kad Čiang Kai-šeko režimas supuvs ir neišsilaikys.

Jei kurioj nors kolonijoje pasireiškia bent kiek stipresnis tautinis, demokratinis judėjimas, pradeda statyti daugiau reikalavimų savo viešpačiams, tuojaus apšaukia, kad “Kremlius” isitvirtina. Tada jau siūnia karo laivus, maistininkus, verčia demokratinės vyriausybės, naikina konstitucijas. Tai bausis žmonių išniekinimas, jų teisių laužymas, bet viskas pateisinama, nes to esą negalima išvengti, norint apginti “demokratiją” ir vakarinę “civilizaciją”.

Tautinis judėjimas kolonijose buvo ir tuomet, kai nebuvo Tarybų Sąjungos. Taip pat ir komunistinis judėjimas buvo pirma, negu atsirado Tarybų Sąjunga. Šie judėjimai nėra nei rusiški, nei kinieški. Tai reiškiniai, kurie neturi nieko bendra su bent kuria valstybe. Tai socialiai reiškiniai.

Daleiskime, kad Tarybų Sąjunga, kaip kapitalistai reikalauja, panorėtų sulaikyti kolonijų žmonių judėjimą už tautinę laisvę? Ar tie žmonės klausytų? Ir kokias teises ji turi tame? Taip pat ji neturi teises davinėti įsakymus ir komunistams kitose šalyse. Tai kiekvienos šalies žmonių reikalas.

Kiti sakys, kodėl visose šalyse komunistai remia tuos pačius siekius. Tam yra labai aiškus atsakymas. Mes greitai pamatysime.

Pasaulyje šiandien eina kova tarp liaudies ir kapitalo. Liaudis kovoja po visą pasaulį už taikos išlaikymą. Šioj kovoj dalyvauja ne tik komunistai, bet ir daugelis socialistų ir net kapitalistų. Kolonijų kovas už laisvę remia ne tik komunistai, bet ir daugelis socialistų ir kitų. Visose šalyse darbininkai, kaip komunistinių pažiūrų, taip ir socialistinių ir kitų, kovoja už pagerinimą savo būvio. Kapitalistai, aišku, stovi kitoj pusėj tvoros. Jie visur, po visą pasaulį, kovoja už ginklavimąsi, už išnaudojimo palaikymą, už kolonijų išlaikymą ir taip toliau. Vienu žodžiu žmonija po visą pasaulį dalijasi pusiau — vienoj pusėj stovi pažangūs, liberališkų pažiūrų žmonės, o kitoj — atžagareiviškų pažiūrų žmonės, kapitalizmas su savo visais gynėjais.

Kadangi kapitalistų rankose randasi radijas, spauda, mokyklos ir kitos žmonių švietimo ir propogandos priemonės, tai kol kas jiems nesunku suklaidinti didžiųjų žmonių po visą kapitalistinį pasaulį. Bet tiesa veržiasi į viršų. Imperialistų politikai darosi vis sunkiau ir sunkiau. Daug kur žmonės mato daiktus tokiais, kokie jie yra tikrumoje. Juo greičiau žmonės nustos tikėję iš-

Ivairyenybės

Ar Galima Išmokinti Ko Nors Bezdžiones?

Netoli į pietus nuo Jacksonvillio, Floridoj, yra taip vadinama Yerkes Laboratorija, kur laikoma daug šimpanzių dėl tyrinėjimo. G. W. Gray, aprašydamas tą laboratoriją, iškelia įdomių dalykų apie tas šimpanzes.

Mokslininkai toje laboratorijoje ne tik tyrinėja, bet ir bando išmokinti jas ko nors, norint sužinoti, ar bezdžionės turi gabumų prie mokslo. Pasirodo, kad bezdžionės turi gabumų. Jas galima išmokinti gana daug. Mat jos linkę imituoti, ką žmogus daro. Bet kai kurie jų elgėsi rodo, kad jos ne tik imituoja, bet turi supratimą, kam tas ar kitas dalykas reikalingas.

Vienoje klėtkoje buvusios laikomos dvi šimpanzės. Vieną gražią dieną vienas iš tyrinėtojų paėmė vieną iš jų ir išleido, norėdamas pavedioti ją. Kita pradėjo nerimauti viduje. Jis paleido pirmąją. Ši nubėgo prie vartelių, kad išleidot draugą. Klėtkos buvo užrakinta. Vietoj spynos buvo perkistas šriūbas, o ant šriūbo buvo užsukta muterka. Bezdžionė, sako jis, atsuko muterką, ištraukė šriūbą ir paleido savo draugą. Ji nebuvo mokinama šito užsiėmimo. Matomai ji turėjo supratimą, kaip atidaryti duris.

Kitas atsitikimas buvęs dar įdomesnis. Viena bezdžionė buvus uždaryta klėtkoj viena. Užrakinimas buvo paprasta spynelė. Prižiūrėtojai įėjus į vidų ir užrakinus, bezdžionė išsitraukus iš kišenės sukabintus raktus ir vieną po kito išbandžius, kol galų gale atradus tinkamą raktą ir atsirakinus.

Bezdžionės atliekančios gana sudėtingus veiksmus, kada jos žinančios, kad po to bus atlyginta joms kokiu nors jų mėgiamu skanėsiu.

Įdomiausia iš visų buvo Viki, vieno tyrinėtojo laiko, ma jo namuose. Jis bandė ją auginti taip, kaip kad ji būtų jo vaikas. Ir ji daug ko išmoko. Jis sako, kad iš mažens ji parodė daugiau gabumo, negu tokio amžiaus vaikas.

Iš įdomesnių Viki gabumų, galima papasakoti sekantį:

Kada jis veždavosi Viki automobilium, visuomet paimdavęs skepetaičių, kad reikalui esant būtų po ranka. Pribuvus minėtam korespondentui, šeimininkas ren- (Pabaiga ant 11 pusl.)

naudotojų propagandai, tuo bus geriau visiems, tuo lengviau bus išsaugoti taiką, demokratiją ir užtikrinti demokratinį progresą.

Montrealo žinios

Pakeitė Tarimą Dėl Labdarybės

Miesto administracija, vadovybėje majoro Jean Drapeau, "taupydama" miesto pinigų, buvo nutarusi neremti daugiau finansiniai labdarinių ir kultūrinių organizacijų. Bet akivaizdoje plataus visuomenės protesto, dabar pakeitė tą tarimą ir atstatė rėmimą tų organizacijų į senas vėžes.

Nors pats majoras ir valdybos pirmininkas Pierre DesMarais aiškina, kad tas buvo bandyta daryti "sutaupymui miesto ekonomiojs", tačiau nuomonė vyrauja, kad valdyba buvo priėjusi tokio nutarimo, — nukirtimo paramos dėl labdarinių organizacijų, — kuomet mieste siaučia bedarbė ir apie 70,000 yra bedarbių, iš kurių daugeliui reikalinga labdarinių organizacijų parama,

— verčiama Amerikos finansierių, kadangi miestas tik ką užtraukė iš ten paskolą \$35 milijonus ir jie turi turėti užtikrinimą, kad paskola su riebiom palūkanom bus atmokėta.

Baisi Gaisro Tragedija

Viduryj miesto, ant kampo Sherbrooke ir St. Denis gatvių, vasario 16 d. vėlai vakare kilo gaisras tirštai apgyventame apartmentiniame name. Gaisras, spėjama, kilo iš numesto cigareto į išmatų dėžę. Kadangi gaisras kilo vėlai vakare, todėl ugniagesiai nebuvo skubiai pašaukti kol visas namas beveik užsiliepsnojo, ir, nors buvo išsaukta 18 gaisrininkų komandų ir dalyvavo apie 200 ugniagesių, tačiau kol gaisras buvo užgesintas, gaisre žuvo 11 žmonių ir 13 buvo sužeista. Apie 150 žmo-

nių liko be pastogės.

6 Vaikų Motinai Priteisė \$26,500

Taksi vairuotojas M. Desjardins prieš du mėtu turėjo nelaimę, susimušė su kitu automobiliu ir žuvo. Žmona, likusi našlė su 6 mažais vaikais, patraukė į teismą automobilio savininką G. Laport. Kadangi teisme buvo nustatyta, kad nelaimė įvyko dėl pastarojo kaltės, todėl teismas priteisė našlei atmokėti aplaikytus nuostolius dėl netekimo vyro \$26,500. Jai pačiai teisėjas paskyrė \$10,000 ir \$600 laidotuvių išlaidoms. Likusieji \$15,000 paskirta vaikams. Didžiausia suma — \$3,200 paskirta jauniausiam dviejų metų našlaičiui, o kiti padalinti didesniais.

Gimė

Tony ir Mary Zeciai susilaukė sveikos ir gražios dukrelės. Motina ir naujagimė jaučiasi gerai.

Apsivedė

Vasario 12 d. sukūrė šeimyninį gyvenimą — apsivedė Annie J. Bendžaitytė (verduniečių Prano ir Pranės Bendžaičių dukrelė), su anglų tautybės gerai pasiturinčiu jaunikiu Louis H. Timmins.

Medaus mėnesį praleisti jaunavedžiai išvažiavo net į Meksiką.

Pagerbti Vilimai

Artimų draugų iniciatyva, vasario 12 d. gražiai buvo pagerbti Pranas ir Ona Vilimai, juodviejų 40 metų vedybinės sukakties proga.

Mirė

Pereitą savaitę čia mirė J. Sarafinas, sulaukęs 44 metų amžiaus, Kazenienės brolio sūnus. Jo palaikai palaidojti

KINIECIAI ĮVEDA NAUJUS PINIGUS

PEIPING. — Kinijos vyriausybė paskelbė, kad nuo kovo 1 dienos Kinijoje bus įvesti nauji pinigai.

Naujas juanas bus vertas 10,000 sen ujuanų.

Senas juanas buvo perimtas iš nacionalistų. Jo vertė buvo labai žema. Nauja valdžia jį stabilizavo, bet vis tiek jo vertė paliko labai žema. Už dolerį reikėjo mokėti virš 20,000.

BENDRAI VYSTYS PRAMONĘ SILEZIJOS BERLYNAS.

— Vakariename miesto sektoriuj sklaidžiasi gandai, kad Lenkija, Čekoslovakija ir Rytų Vokietija bendromis jėgomis vystys plieno ir anglies pramonę Silezijoje.

Pirmą karą Silezija buvo Vokietijos, o dabar Lenkijos.

mui nuvežti į Timmins, Ont., ten gyveno. Kadangi prieš ligą ir mirtį jis



Atminčiai

ANTANO ŠERPICIO

Mirusio 1953 m. vasario 24 dieną.

Su gailėsčiu ir pagarba prisimename mylėtą ir mus mylėjusį brangų vyrą ir tėvą.

Genė Šerpicienė
Duktė Teresė
Sūnus Antanas

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venėrinų Ligų

8537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
FARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROBERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame prapėrcių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YORk 5540; sekmdieniais ir vakarais po 8.30: TREnmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanaukas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.



Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TREnmore 6679

VERDUN, QUE.

Apie Žer Dangaus

Nuo žmogui kur atsirdarė jo ir lygundangus. Bet pirmprato, n gamtos dangus lių, kuri gė. Ir šis davo pirm žmones kėjimu, mu, far žmogui ir viska galingos nimfos, mės bei senovės pat vaiz tvėrima kokių a būtybių monų v

Vėliau jos ir, s čionybė mų tarp tus apie Pavertu dogmōn naudoti tvarkai darbo svaigin

Tikra gaus k vystym — gimė kai ber pažang gas pr reikšm giu buv tais did ko M. gos, pa sluoksn pirmą k toma džiam žemė p būklė kad jo gia gr kūnų

Bet spręst prieš prieš a Tai da tis fizi niais, mater tomis ir, ant visą s hartin žem į sudė nų sus mas sa temos įkaites lė. A šalti k tarpe Kėliai.

Mokslo Klausimai

Apie Žemės ir Dangaus Kūnų Kilmę

Nuo neatmenamų laikų žmogui rūpėjo klausimas: iš kur atsirado Žemė, kaip susidarė joje jūros, kalnai, upės ir lygumos, kaip atsirado dangus ir daugias kūnai? Bet pirmą kartą žmogus nesupratė, nesuvokė ji supančių gamtos reiškinių. Žemė ir dangus buvo jam kupini mįslių, kurių atspėti jis nepajėgė. Ir šis bejėgiškumas versdavo pirmą kartą visuomenės žmones pakeisti žinojimą tikėjimu, tiesą — prasimanymu, fantazija. Tos epochos žmogui rodėsi, jog visur yra ir viską valdo paslaptingos galingos būtybės — dvasios, nimfos, dievai. Ir patsai Žemės bei dangaus atsiradimas senovės padavimuose taip pat vaizduojamas kaip "suvėrimas", tai yra kaip kažkokių antgamtinių galingų būtybių — dievų, dvasių, demonų veiklos išdava.

Vėliau susikūrusios religijos ir, skyrium imant, krikščionybė, įjungė į savo mokymų tarpą ir pirmą kartą mitus apie pasaulio sukūrimą. Pavertus juos bažnytinėmis dogmomis, šie mitai buvo panaudoti išnaudotojiškai santvarkai paremti, platiems darbo žmonių sluoksniams svaiginti.

Tikrasis mokslas apie dangaus kūnų susidarymą bei vystymąsi — kosmogonija — gimė tik 18-tame amžiuje, kai bendroji gamtos mokslų pažanga sudarė tam reikalingas prielaidas. Milžiniškos reikšmės įvykis šiuo atžvilgiu buvo išleidimas 1763 metais didžiojo rusų mokslininko M. V. Lomonosovo knygos, pavadintos "Apie žemės sluoksnius". Šiame veikalė pirmą kartą nuosekliai išvystoma ir mokslininkai pagrindžiama mintis apie tai, kad Žemė pasiekė savo dabartinę būklę dėl gamtinių dėsnių ir kad jos vystymasis vyko lygia greta su kitų dangaus kūnų vystymusi.

Bet kaip gali mokslininkai spręsti apie tai, kas vyko prieš milijardus metų, dar prieš atsirandant žmonėms? Tai daroma, pirma, remiantis fizikos ir mechanikos dėsniais, kurie tiksliai nustato materijos būklę ir pakitimą tomis ar kitomis sąlygomis ir, antra, tyrinėjant Žemę ir visą saulės sistemą jų dabartinėje būklėje.

Žemė nėra vieniša, ji įeina į sudėjtį plataus dangaus kūnų susibūrimo, kuris vadinamas saulės sistema. Šios sistemos centre yra milžiniškas įkaitęs kūnas — mūsų Saulė. Aplink ją skrieja maži šalti kūnai — planetos, o jų tarpe ir mūsų žemės rutulys. Keliai, kuriais planetos

skrieja erdvėje, — milžiniški apskritimai, esantieji vienoje plokštumoje. Visos planetos juda savais keliais viena kryptimi (nors ir įvairiais greičiais), ta pačia kryptimi juda ir palydovai aplink planetas ir, pagaliau, ta pačia kryptimi sukasi pačios planetos aplink save.

Štai šios dabartinio planetų sistemos stovio ypatybės ir suteikia mums raktą planetų, jų tarpe ir Žemės, kilmės paslaptį atskleisti. Iš tikrųjų, jeigu visos planetos dėsningai juda ratu ta pačia kryptimi toje pačioje plokštumoje, tai šis dėsningumas turi būti pasekmė to proceso, kuris sukėlė patį kaip tik tokios sistemos susidarymą. Uždavinys yra tas, kad taikant matematiką, mechaniką ir fiziką, būtų sudaryta teorija, pajėgianti atskleisti ir aprašyti šį procesą.

Konkretus tokių teorijų sudarymas prasidėjo jau 18-tame amžiuje. Skyrium imant, labai vaisinga pasirodė tuo metu pareikštoji mintis, kad pirmą kartą formos materijos, iš kurios susidarė nauji pasauliai, yra vadinamieji ūkai.

Antai, Emanuelis Kantas aiškino Žemės ir planetų kilmę pasklidusios mus apsupančioje erdvėje materijos sutirštėjimu, o kiek vėliau Laplasas iškėlė matematiškai pagrįstą hipotezę, kuri einant Saulės sistema yra kilusi iš besisukančių ir besigniaujančių ūkų. 19-tojo amžiaus kosmogoninės hipotezės, pagrįstos tolesniu šios idėjos išvystymu, labai padėjo išvystyti dangaus kūnų evoliucijos problemą, tačiau negalėjo sukurti užbaigtos saulės sistemos susidarymo teorijos.

Šiuo metu tyrinėjimų kosmogonijos srityje centras yra Tarybų Sąjunga.

Įžymus mokslo apie pasaulių vystymąsi pasiekimas yra akademiko O. J. Šmidto sukurtoji saulės sistemos kilmės teorija. Pagal šią teoriją Saulė, keliaudama Visatos erdvėse, sutiko savo kelyje vadinamuosius ūkus — tankų spiečių smulkių meteoritinių dalelių — ir kiaurai pro jį pralindo. Išdavoje dalį sudarančios ūkus materijos "paglemžė" saulės trauką, kas buvo galima veikiant dar ir kitų dangaus kūnų traukai.

Ši paglemžtoji materija, sudaryta iš kietų dulkelių ir smėlio grūdelių, o taip pat iš užšalusių dujų, sudarė aplink Saulę tarsi debesį, kuris ilgainiui darėsi standesnis ir įgaudavo plokščią formą. Kai debesio standumas tapo pakankamai didelis, dalelės pradėjo jungtis, sudarydamos krešulius ir gumulus, o

šie krešuliai, besijungdami, sudarydavo vis stambesnius kūnus ir pagaliau — planetas.

Mūsų žemės rutulys taip pat susidarė iš milžiniško kiekio smulkių šaltų dalelių ir todėl iš pradžių buvo sudarytas iš šaltos materijos. Giliųjų Žemės sluoksnių aukšta temperatūra, kuri pastebima vulkaniniuose reiškiniuose ir kurios dėka susidarė galinga masė išsiveržusių uolienų — granito, bazalto, diabazo, atsirado išdavoje vėlesnio įšilimo, kurį sukėlė radioaktyvių medžiagų atomų skaidymasis.

O. J. Šmidto teorija aiškina pagrindinius saulės sistemos sandaro bruožus tuo, kad, besijungiant milžiniškam dalelių kiekiui į stambius kūnus, šių dalelių judėjimo ypatybės krypta vidurkio link. Šio vyksmo sąskaita ir susidarė tiek apskritieji planetų keliai (orbitos), kurie išsidėstė maždaug vienoje plokštumoje ir dėsningai didėjančiais nuo Saulės atstumais. Su tuo taip pat yra susiję ir planetų bei jų sukimasis ta pačia kryptimi aplink savo ašis.

O. J. Šmidto teorija atskleidžia mums saulės sistemos susidarymo vaizdą tokį pilną ir užbaigtą, kokio nepavykdavo pasiekti nė vienas iš buvusių kosmogoninių teorijų.

Tiesa, kad kas ne visus šios teorijos teiginius pripažino kiti mokslininkai. Antai, pirmą kartą debesio susidarymą "paglemžiant" materiją iš ūkų kai kas laiko esant nepakankamai pagrįstą. Buvo pareikšta spėlojimų, kad debesio dalelytes galėjusi kažkaip išskirti pati Saulė arba jos susidarė drauge su ja.

(Bus daugiau)

TOKIJO. — Japonijos Komunistų Partija paauogo naujais nariais. Partijon įstojo 20,000 naujų narių.

Gydytojo Persergėjimai

Dr. J. J. Kaškiaučius

Širdį mes turim tik tą vieną. O gaila. Toks nepavarduotajai svarbus organas — ir vienai vienas turi varyt savo vienodą darbą visą mielą gyvenimą.

Yra ir kitokių labai svarbių organų, bet su jais truputį lengviau. Jie išvystyti poromis, po du: dvi akys, dvi ausys, du plaučiai, dvi kiaušidės, du pautai, dvi rankos, dvi kojos, dvi antinksinės liaukos, net ir du smegenų pusrutuliai. O širdis tik viena, padėjėjų bei pavaduotojų neturi. Užtat ji bent tvirta, tampri, patvari. Gamta širdį dėsningai apdovanojo, aprūpino ją specialiais prietaisais, vožtuvais, kelių rūšių ypatingais nervais. Patys širdies raumenys kaip tai skirtingi nuo kitų raumenų, daug stipresni, tampresni, gaivesni.

Dar vienas labai ypatingas dalykas apie širdį. Niekas negali tikrai iš anksto nusakyti jos galumo, jos gabumo vis dar laikytis ir darbuotis. Nei pats ligonis, nei jo gydytojas negali išpranašauti ir nuspėti, kurion kada pusė pasuks ta ligota širdis.

Sunykusi, suvargusi, jau septintą dešimtį varanti senyltė pasišaukė gydytoją. Širdis jai silpna, šlubuoja, trūkčioja, nereguliariai mums. Jai jau pora gydytojų sakė, kad ji rimta ligonis. Šis gydytojas rado ją lovoje su užgūzusia, čiupuojančia savo pulsą.

— Ar dar laikysis mano širdis? Kada ji visai man sustos? — paklausė ligonė. Gydytojas ją apžiūrėjo. Taip, širdies esama apysilpnės. Bet gydytojas žino ligonės psichologiją, ir jis jos negąsdins, negandins, nes tai ją visai sukniužintų. Tai jis

ją padaršino ir vilties pridavė. Jau šitiek ilgų metų šita širdis tamstelei tarnavo, tai nestebėtina, kad ji kartais nori truputį pasilsėt ir persoka, apleidžia kokį mušimą. Tai vis tiek pat, kaip ir priilsęs žmogus nori truputį atsisėst ir atsikvėpt.

Gydytojas jai patarė vis sau iš lengvėjos ką daryt, ramiai ir be baimės. Priskyre dietą, vitaminų preparatą. Liepė jai keltis ir vaikštinėt. Tai senutei dabar jau suėjo ir 80 metų, o vis ji po truputį kruta, laikosi.

Antra vertus, štai kitas nuotykis. Stambus, augalotas, darnus vyras, penktą dešimtį varas, turi kiek pažeistą širdį. Jis tai žino, gydytojai jam sakė. Atėjo jis pas savo gerą pažįstamą gydytoją, kad tas jam patikrintų širdį. Elektrokardiogramą parodė paguodžiamai, neblogiau, kaip būdavo per keletus metus. Bet štai rytojaus dieną tas žmogus nebegyvas. Netikėtai, staiga užsikimšo didžioji vainikinė (coronary) širdies arterija. To paties kraujo krešulėlis užkimsio ir užkirto kraujagyslę. . .

Šitokios tragedijos niekas iš anksto nenusakys. O esti širdžių, su visokiais trūkumais bei ydomis, peraugusių, išpurtusių, o vis dėlto jos patvariai, kad ir netaip ritmingai, eina ir eina savo gyveninę pareigą. Svarbiausia tokiam žmogui nesigrauzt be reikalo, negyvent po baimės ir nerimo rimbu. Būk viltingas ir ramus, dirbinėk nuosaikiai, tik neperdėdamas, tai kad ir silpna širdis tarnaus tau patvariai metų metus. Dėmėkis gyvenimo eiga, neatitrūk nuo gyvenimo, būk jo kovų dalyvis, tai ir pagyvinsi ilgiau ir naudingiau.



Viena iš Tacheno salų šeimų pasirengusi evakuotis. Nacionalistai išsivare visus, išskyrus keletą, kuriems pavyko pasislėpti. Pašs Čiang Kai-šeko sūnus, kurs vadovauja įvairioms policijoms, buvo nuvykęs prižiūrėti, kad niekas nepaliktu.

I. ERENBURGAS

AUDRA

(Tąsa)

Morilo garsiai ėmė juoktis.

— O kaip liaudis? — paklausė Diuma.

— Savo įprastinėje rolėje — miegančioji gražuolė, kurią bučiuoja ne tam, kad ji pabustu, o tam, kad ji užmigtų kokiame šimtui metų. Pašaudė, parėkavo, paskui jiems riktelėjo "gana". Netgi neišvėdino kaip reikiant — išdavikais dvokia. Jeigu teisia, tai iešmininkus. Beje, kai kuriuos pramonininkus, kurie susikrovė prie vokiečių dešimtis milijonų, lyg tartum papeikė, milijonus, žinoma, jiems paliko. Dabar sodina partizanų — už "neteisetus suėmimus". Aš mačiau afišą — Pino viešai galba kaip pašipriešinimo atstovas: naujoji Žana d'Ark. Pas Lansje gali užtikti margiausių draugiją: amerikiečiai, Pino, Garsi, kažin kokie katalikai. Beje, Lansje tapo maldininku, garbės žodis! Visą gyvenimą rėkė, kad jam esą šleikštu nuo smilkaų, o dabar vaikščioja į bažnyčią, ir prieš savaitę pareiškė man, kad ji visiškai patenkinanti nekalto prasi-dėjimo dogma. Aš pagalvo-jau, kad jo bijomasi dėl savo kepenų, bet jis išsižeidė, — pasirodo, kad "tik bažnyčia tegali išgelbėti Pracūziją nuo komunizmo". Jie ištraukė viską: trisieksnį generolą, dolerius, smilkytuvus, netgi bolševikus, kurie nu-kapoję pirštus visiems prancūzams, bemaustydami žie-dus. Pasirodo, vokiečius nu-galėję ne rusai, o lurdiškė dievo motina ir amerikiečių kondensuotas pienas. Žodžiu sakant, tragedija pasibaigė, galima grįžti prie bėgamųjų pamazgų. Aš tikiuosi jus greitai pastatyti ant kojų. Tik jokio jaudinimosi...

Diuma nusišypsojo:

— Man reikia pagyventi dar dveji treji metai — noriu pabaigti veikalą. Dabar labai svarbu išsklaidyti jų nesąmones apie rasines savybes. Juk jie užteršė visą pasaulį savo prietarais. O jaudintis teks, nieko nepadarysi — tokie laikai. Aš jus nustebinsiu — vakar aš pasiūčiau pareiškimą: prašau priimti mane į komunistų partiją. Jūs nepritariate?

— Ne, nepritariu. Ir jūsų sveikatos sumetimais, ir dėl to, kaip aš įsivaizduoju žmogaus laisvę. Rene taip pat komunistas, mudu vos ne kas vakaras ginčijamės. Aš sutinku — dabar komunistai malonesni už kitus, kad ir dėl to, kad jie ne valdžioje. Aš nieko neturiu prieš, kad iš Pino atimtų milijonus. Bet žmonės liks žmonėmis, jūs

pašalinsit vieną neteisingu-mą, atsiras kitas. Jūs pats ne kartą esate kalbėjęs, kad nuo komunistų jus atstumi-ams jų dogmatizmas...

— Šitie keleri metai man nepraėjo veltui. Aš ten ne tik kariavau su esesininku, aš galvojau. Man ir dabar ne viskas komunistų patinka, bet ką reiškia šios detalės? Svarbu kultūros likimas. O jūs man sakote: gerai, bet žmogui, kuris ją gelbsti, ant žando karpa. Samba skundžiasi: jie labiau vertina spalvotus atvirukus kaip Sezaną. O man dabar neberūpi karpos, netgi tapyba nebe galvoje. Aš buvau Buchenvalde, daktare. Aš galvoju apie tai, kas svarbiausia. Ar jūs suprantate, kodėl rusai laimėjo? Juk jūs neneigsite, jog karą laimėjo kaip tik rusai? Palyginti su Stalingradu, visa Afrika — mažytė diversija, o išsilaipi-no jie tik tuomet, kai rusai nupėšiojo vokiečius. Kodėl gi rusai laimėjo? Jie turi ne vien valstybę, jie turi vals-tybę plus idėją. Aš išsėdėjau šitoje prakeiktoje stovykloje pustrėčių metų, ten buvo vi-sokių žmonių. Aš mačiau atsparių katalikų, rojalistų, ko tik jūs norite. O štai komunistai laikėsi geriausiai. Kodėl? Nagi todėl, kad jų ne vien atsparus būdas, jų at-sparus būdas plus idėja. Jūs kritikuojate viską ir visus, tai lengviausia, tai mums į-gimta. Skepticizmas kitados buvo stimulus, jis seniai tapo migdomuoju vaistu...

Po langais dainavo "Mar-selietę", "Internacionalą" ir Diuma pritarė refrenu:

Internationale
Žmonijos atgaiva...

— Klausykite, Morilo, mums teks gyventi sunkų laiką. Vokiečiai šūkalojo, kad jų tauta esanti "ponų tauta", visų aukščiau. Atsa-kydama kiekviena tautą ėmė kelti save į padanges, tai natūralu — savisaugos dėsnis. Bet nuo čia netoli iki nacio-nalizmo, iki atbukimo, iki apakimo. Kas sugebės prieš tai atsispirti? Nagi tik komunistai. Stovykloje buvo prancūzų, rusų, lenkų, čekų, vokiečių, ir komunistai sura-do ten bendrą kalbą. Štai jums dar viena priežastis, kodėl aš tapau komunistu: aš myliu Prancūziją, ką čia bekalbėsi, bet aš myliu taip pat žmoniją...

Morilo nesiginčijo: pakan-ka jam Rene. Štai ir Diuma užsikabino. Vieni eina į bažnyčią, kiti pas komunis-tus, vis mažiau ir mažiau žmonių, kurie vertina karčią tiesą...

Ir Morilo tarė:

— Aš prašau vieno daly-

ko — saugokitės bereikalini-gų susijaudinimų. Jūs esate daug pergyvenę. Svarbiausia širdis...

Diuma nusišypsojo:

— Kai susiduriate su me-dicina, jūs suprantate, kad yra kažin kas svarbiausia, jūs nesakote — kam aš gy-dysiu Diuma širdį, jeigu ry-toj jis gali persišaldyti arba pagadinti skilvį. Žinote, Morilo, ir jūs ten pat ateisi-te. Tik žiūrėkite — nepasivė-luokite, kiekvieniame reikale yra savo Stalingradas ir sa-vo Normandija...

Kai Morilo išėjo, Diuma ilgai žiūrėjo į saulės kiškutį, kuris šokinėjo lubomis. Pas-kui jis apsirengė. Mari suju-do:

— Kur jūs, pone Diuma? Gydytojas sakė, kad jums reikia gulėti.

— Gydytojas privalo taip sakyti, širdis jam tai rau-muo. O esama ir kitokios šir-dies, ji gydytojų nedomina. Kaip aš tvarstysiuos namie, kai gatvėje šventė?

Jis išėjo, pasiramsciuoda-mas lazda. Buvo saulėta ir triukšminga. Nesibaigiančia srove plaukė žmonės, juokė-si, dainavo, nešė skaidrias vėliavas.

Profesorius lėtai vaikščio-jo grindiniu. Jis šypsojosi Paryžiui, pergalei, gyvenimui. Kažin kokia moteris ta-rė mažyliui: "Atsargiai, Ža-no, tu stumdam senelį..." Diuma nustebeš apsidairė — jis kažin kaip užsimiršo esąs senas, tatau jį pavadino "se-neliu"... Jis žiūrėjo į bubu-lį, kuris mosavo mažyte po-pierine vėliavėle. Tai buvo Pepe — Mile sūnus. Diuma nepažino Meri, nebuvo girdė-jęs apie Pepe žygdarbį. Prieš juo akis buvo linksmas berniūktis su nepaklusniu kuodu, laikas raudoną vėliavėlę. Ir Diuma tarė jam:

— Na, vėliavnešy, ženk į priekį. O aš seksiu paskui tave. Taip ir žygiuosime drauge... Sutinki?

— O —
Kaip ir visuomet minioje, Samba jautėsi esąs laimin-gas; jis mylėjo žmones ir lengvai užsikrėsdavo jų links-mybe. Visą dieną jis slankio-jo gatvėmis, dainavo, ir šim-tais būdų kartojo dar neį-prastą žodį "pergalė". Ir kaip visada, užlipęs į savo butą, tarp drobių tvankiame atelje, jis tapo niūrus, dargi rūstus. Jis jautė: kažin kas pasibaigė. Rytoj reikia gy-venti kitiškai. Nebegalima teisintis sau tuo, kad esąs karas. O ilga, sunki diena nenorėjo pasitraukti, prieblan-da tebeleido dar artimus še-šėlius.

Ria slapstėsi Leo, didelis vaikas, kurį audra užtiko ne-tikėtai. Ateidavo Leontina, jiedu kalbėdavosi vienas su antru apie laimę, ir paprastai žodžiai draskė širdį. Samba neištvėrdavo — nusigrįžda-vo. Rugpiučio mėnesį Leonti-

na pasakė viską: tankas įsi-liepsnojo, o ji parkrito prie namo. Žozetė ateidavo pirmą žiemą, pasižiūrėdavo pa-veikslų, kalbėdavo apie Polį. Ji sušaudė, ji žuvo kažkur pietuose. Štai šį portretą Samba tapė prieš pat karą ir nebaigė. Tamsiaveidė mer-gaitė, kanarėlės spalvos suk-nele; vyšninė burna vos pra-žiota. Ją vadino Margo. Ges-tapininkai ją klausinėjo, kur esąs Bertranas, ji nepasakė. Ją užmušė... Nejaugi visa tai išsisklaidys kaip šiltas pavasario rūkas? Kad ir ką Samba būtų galvojęs, jis vi-suomet grįždavo prie meno. Jis ir dabar ginčijosi, gal būt, su epocha, gal būt, pats su savimi. Žinoma, atsiras mėgėjų, kurie nutėplios Le-ontiną, deginančią tanką. Kodėl gi neturėtų būti meno surogatų, padarytų iš didvy-riškos tikrovės ir kvailos ta-pybos, jei medų daro iš piū-venų?

Aš nežinau, ar galima iš-reikšti paprastu peisažu (ke-lias, medžiai, vėjas) tą rug-piūtį, kai aš gulėjau su šau-tuvu ant stogų? Gal būt, reikalingas kitoks požiūris. Aš netikiu žmonėmis, kurie sakosi esą abejingi įvykiams. Aš tikiu Goją. Jis dirbo dau-gelį metų gerai ir niekingai, buvo aukštuomenės angliš-kosios mokyklos portretis-tas. O paskui per Ispaniją praužė audra. Tik tada jis tikrai tegimė. Tuo laiku jam buvo penkiasdešimt penkeri metai. Jis pergyveno karą, jis nutapė sukilėlių sušaudy-mą, padarė ofortus, kurie vaidenosi man okupacijos metais. Aš žinojau, kaip žus Leontina, aš buvau pažista-mas su Leo budeliais — juos man buvo parodęs Goja... Aš nenoriu būti drapiruoto-jas Pino namuose, nenoriu partizanų tapyti tokio pobū-džio, kaip Versalio bataliniai paveikslai — juo didesnis, juo brangiau moka... Aš noriu kalbėti apie žmogų ta-pybos kalsą. Bet kaip iš-reikšti tiesą, paliekant ištiki-mu menui?

Balandžio gale pas Samba atėjo Mado. Jis žiūrėjo į ją ir galvojo: myliu dar labiau negu pirma, niekad nesiliau-siu mylėjęs ir niekuomet ne-pasiskakysiu jai savo jaus-mo...

Mado žiūrėjo kraštovaiz-džius, sakė, kad jie jai pa-tinką. Paskui jos akys tapo tuščios, ji tartum miegojo praviromis akimis. Gal būt, ji prisiminė, kaip susitiko čia su Sergejumi? Ji tarė Samba liūdnai, bet ramiai: "Kokie vaikai mes buvome iki karo..." Ir Samba pa-galvojo: štai ir aš tapau la-biau suaugęs, aš nebegalvoju apie laimę. Aš noriu kitko: išreikšti tai, dėl ko žmonės mirė, dėl ko gimė žemėje mė-nas.

Kitados Samba atrodė, jog dailininkas privalo mokėti

stebėti, paskui jis suprato, kad būtina reikia įprasmin-ti matomąjį pasaulį, o dabar jis žinojo — ir to maža, svar-biausia — pergyventi pa-čiam, savo kailit ir savo vi-duje. Karas pasitraukė iš laukų, iš miškų, jis beldžiasi į atelje, jis primena: tu tai esi pergyvenęs, tu pažinojai Margo, tu buvai tada, kai Leo atsisveikino su Leonti-na... Žmonės gatvėje džiaug-siasi, todėl, kad pasibaigė karas. O dailininkui jis nesi-baigė — jis jo viduje, jis ar-ba sukurs ką nors, kas pri-lygtų Goją kūrybai, arba užtroks.

Kaip paprasta buvo rug-piučio mėnesį: šaudyk! Bet yra įžadus, kurio negalima atsisakyti. Galvojama, kad menas — lengviausias daly-kas: išmokai tapyti ir tapyk. O čia nepakanka ir protingų minčių, ir geros valios, ir meistriškumo. Čia nepakan-ka matyti ir suprasti. Šitam tikslui reikia sudegti. Menas ne tik žiūri atgal, jis turi ne tik gerą atmintį, jisai numa-to ir ateitį...

Jis stovėjo prie lango. Jam atrodė, kad jį apstoje šešė-liai; šaukia, reikalauja, kal-tiną. O apačioje žmonės vis dar ėjo, rėkavo, dainavo. Ir staiga į atelje atskrido dai-nelė, kurią mėgo Limuzino partizanai:

Kiti sutiks dar saulę,
Gers, merginas šokins,
Kaip mes gyventi troškom,
Gal būt, ir neatmins...

Tad štai ko jie raikalauja — pasakyti, kaip norėjo gy-venti žmonės, kurie atidarė savo gyvybę, — Polis, Mar-go stalingradiečiai, lakūnai, partizanai... Bet kaip štai išreikšti? Samba godžiai žiū-rėjo į naktį, tartum norėda-mas įžvelgti tai, ko nematyti. Jis ilgai išstovėjo prie lango. Miestas seniai nutilo. Galų gale naktis krūptetėjo: vis-kas pasidarė neaišku, miglo-ta, vargino akis ir širdį. O paskui labai blankiame dan-guje išryškėjo Paryžiaus bruožai: tolimi bokštai, med-žiai, stogai, kaminai. Ant čerpių gulėjo žmogus su šau-tuvu. Jis žiūrėjo negyvomis, stiklinėmis akimis, o kraujas atrodė esąs seniai nupieštas — bedžiūdamas išblanko. Tuomet Samba nenusirengęs atsigulė ir netrukus užmigo atelje, kupiname skaidrios dienos šviesos.

(Bus daugiau)

**PASIKĖLĖ SAU
ALGAS \$10,000**

WASHINGTON. — Kong-resas 283 balsais prieš 118 nutarė pakelti savo nariams ir senatoriams algas nuo \$15,000 iki \$25,000 į metus.

Senate yra siūlymas pa-kelti kongresmanų algas \$7,500.

Dabar kongresmanai gau-na \$12,500 algos ir \$2,500 dėl išlaidų, viso \$15,000.

Štai gra-mingas d-atsiliepim-Lietuvių riuš S. Ra-ter, Mass. Liaudies rasite ček-aukos n-Progressy laikymo

J. M. Hill, Škot-žmonių Balso pa-tuvių Dar-svaru (S)

OL

Br

OL

Tel.

Parc-mėsi-ves, apdr-drau

899

387 S
Šviež-
vi

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Štai gražus ir labai reikšmingas dėl Liaudies Balso atsiliėpimas. Progresyvių Lietuvių Tarybos sekretorius S. Rainard, iš Dorchester, Mass., rašo: "Gerbiami Liaudies Balso leidėjai. Čia rasite čekį vertės \$60.00. Tai aukos nuo Massachusetts Progresyvių Lietuvių dėl palaikymo Liaudies Balso".

J. M. Klastaitis, iš Bellshill, Skotijos, rašo: "Darbo žmonių laikraščio, Liaudies Balso paramai aukojo: Lietuvių Darbininkų Draugija 2 svaru (Svaro vertė apie \$2-

75; šilingo apie 14 centų — Adm.); J. Barkauskas-Burke 13 šilingų; K. Pridotkas ir A. Bauraitis po 10 šilingų; Y. Kupčevičius 7 šil. 6 penas; J. M. Klastaitis, P. Malakauskas, M. Vidrinskienė, A. Jaruševičius ir A. Geležūnas po 5 šilingus; O. Pridotkienė, A. Sinkevičius, A. Sakalauskas, J. P., M. Banavičius ir K. Papilaukas po 2 šilingu 6 penas; J. Verbickas 2 šil. ir A. Miliauskas 1 šil. Viso 6 svarus, 3 šilingus ir 6 penas". Taipgi jis praneša, kad laike kelių pastarųjų mėnesių yra išplatines Liaudies Balso pavienių egzempliorių už 4 svarus, 16 šilingų ir 6 penas. Prie to gražiai darbuojasi prenumeratų at-

naujinime.

C. Rimkienė (buvus Abe-kienė), Baroda, Mich., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo St. Smith ir P. J. Rimkaus po \$1.50 aukų.

V. Kirvela, Detroit, Mich., per windsorietį J. Užunari, prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$4.00 surinktų aukų. Aukojo: A. Gailiūšis ir Ch. Masys po \$1.50 ir J. Gugas \$1.00.

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė J. Evans atnaujintas prenumeratas.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$2.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Krivickas \$2.00 ir vienas rėmėjas 50 c.

P. J. Anderson, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo C. Snyder \$1.50 aukų.

P. A. Deveikis, Chicago, Ill., prisiuntė atnaujintų prenumeratų.

K. Radzišauskas, Montreal, neseniai aukojo \$12.00 ir dabar vėl prisiuntė \$1.00 aukų.

Olga Grinkus, Vancouver, B. C., puikiai pasidabavo dėl Liaudies Balso laike vajaus, už ką vankuveriečiai vajininkai paskyrė jai laimėtą trečią vajaus dovaną, \$15.00, kuriuos ji dabar paaukojo Liaudies Balsui.

M. Preikšas, Kitchener, Ont., lankėsi LB raštinėje ir paaukojo \$1.00.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

S. Menkelionas, Port Arthur, Ont., \$7.00;

B. Jankowski, Irvington, N. J., \$1.50;

M. Žurauskas, Bourlambaque, Que., \$1.00;

C. Rimau, Montreal, \$3.00;

Jos. Werbella, Welland, Ont., \$1.00;

J. Pavinksnis, Spruce Home, Sask., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

IVAIRENUBĖS

(Atkelta nuo 7 pusl.)
gėsi pasivažinėti. Viki jau žinojo, kad ji turės "raidą". Ji išbėgus laukan rankose laikydama skeptaites. Šeiminkė paprašė, kad ji atneštų jos skarelę. Ji klabėjusi ant kabljo kambaryje. Ji išbėgus ir nusikabinus tą skarelę ir atnešus. Niekad anksčiau nebuvo reikalauta, kad ji tą padarytų.

Atnešus, tą skarelę ji užsivyniojį sau ant kaklo. Šeiminkė pasakius, kad ji turinti atiduoti šeiminkėi. Tada ji užmetus skarelę jai ant kaklo. Ji nebuvo mokinama ir šito.

Kada visi susėdė į automobilį, šeiminkas paprašęs, kad Viki uždarytų langą savo pusėj. Ji tuojaus paėmus už rankenos ir uždarius langą pusiau. Tada jai buvo pasakyta, kad ji uždarytų pilnai. Ji ir tą padarius.

Sunkiausia esą išmokinti žodžius tarti. Viki išmokus tik du žodžius: "mama" ir "papa".

Vieną kartą, besirengiant važiuoti, jis pareikalavo, kad ji paduotų jam raktą. Viki nubėgus prie deskos, atsidarius ją ir parodžius j raktą. Reiškia, ji suprato žodžius, žinojo iš žodžių, ko šeiminkas nori. Bet ji pati negalėjo išmokti pasakyti daugiau, kaip viršų minėtus du žodžius.

Viki, kaip ir kitos bezdžiūnės, įrodė, kad ji turėjo daug gabumų su mechaniskais įrankiais. Vienu tarpu Viki

bezaizdama sudaužius plytą. Vienas kraštas likęs gan ašt-rus. Ji tuojaus pradėjus nau-dėti tą dalį vietoj kastuvo, kirvio. Ji mylėjus barškinti blėkinę, kurioje buvęs gaba-liukas švino. Syki ji pametus tą šviną. Tada ji imetus pro skylutę špilkutę, kad barškė-tų.

Ji labai gambiai vartojus visokius įrankius, kaip plaktukus, rėples, šriūbus, mu-terkas ir t.t.

Vieną kartą, padavus jai puoduką su gėrimu, ji pasta-čiusi jį arti krašto stalo. Pa-mačius, kad gali nupulti, pa-stūmus toliau nuo krašto.

Už Elektra Tik \$2.51 į Mėnesį
(Flat rate)

—o—
Nereikia įmokėti iš kalno

—o—
Daug šilto vandens su



Elektriniu vandens šildytuvu

—o—
10 metų garantija

Brockton Tire & Radio Company
1617 DUNDAS ST. WEST
(Brock kampas)
OL. 4253 — — — Toronto

Tel. OL. 6381 Res. OL. 9106

JOINT REALTY LTD.

Parduodam namus, tavernus, hotelius, grosernes, mėsines, šaltų gėrimų, icecream, cigarų parduotuves, gazolino stotis, vasarnamius, visokius biznius; apdraudžiam namus, automobilius, parduodam apdraudas nuo ligos ir nelaimės.

Kreipkitės pas mūsų atstovą:
JOHN KAMICHAITIS
899 BLOOR ST. WEST TORONTO

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

TAYLOR'S REGENT
SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas
Telefonas: OL. 1977

(Dabrovolskių Zentas)

Elora Flower Shop

396 College St. WA. 1-5459
WA. 1-4228

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Yorke Brothers
Funeral Chapel

Erdvi Kopyčia ir Jaukūs Kambariai

2357 Bloor St. W. LYNDHURST 5241
TORONTO

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMPIRE 3-0681

Mes Dabar Parduodam



Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnierius

- Siuvam Pagal Mierą
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS
506 Queen St. West
Telefonas: EMPIRE 3-8884

ir
750 Yonge St.
Telefonas WALNUT 1-8971

Pranešimai Mūsų Ligoniai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 27 dieną, 2 valandą po piet, Lietuvių svetainėj, 160 Claremont St.

Visus narius ir pares kviečiame atsilankyti. Turėsime daug svarbių reikalų aptarimui.

Kuopos Valdyba

TORONTO. — Yra susirgusi E. Račienė ir gydytojo priežiūroje gydosi namie.

Draugė Račienė yra aktyvi moteris vaidinimuose ir moterų veikime. Kliubietės susirūpinę dėl jos ligos ir laukia, kad ji greičiau pasveiktų, nes klubui rengiantis prie metinio parengimo, ji yra labai reikalinga chore.

Rep.

Susižeidė

WESTON, Ont. — Draugė Masienė turėjo nelaimę —



Trys jaunos Kanados radio ir televizijos artistės, iš viršaus žemyn: Babs Christie, šokėja, Marilyn Kent, dainininkė, ir Glenna Jones, taipgi šokėja.

puldama susilaužė šonkaulį. Linkiu draugei greitai pasveikti.

Draugas

Povilą Kunčą Ištikio Dar Viena Nelaimė

TORONTO. — Yra sakoma, kad viena bėda — ne bėda, bet kai kelios užsėda, tai žmogų suėda. Šis posakis labai tinka Povilui Kuncai.

Virš metų atgal jis turėjo automobilio nelaimę, kurioje žuvo jo žmona Leonora. Jam pačiam teko ilgai išgulėti ligoninėje. Kada jau buvo beveik pasveikęs, ranką susilaužė. Bet tas dar ne viskas.

Pereitą savaitę sudegė jo kotedžius prie Little Lake, už Barrie. Gaisras įvyko jam nesant namie. Subėgę kaimynai negalėjo nieko padaryti, o Barrie gaisrininkai nevažiavo, nes jiems įsakyta nevažinėti į kitus valstčius.

Kotedžiuje sudegė jo dukters laimėti medaliai už gabumus skambinime pianu, o taipgi ir pianas. Ji tuomet buvo Barrie ant pamokų.

Kaimynams pavyko išgelbėti kabinus, kurie buvo netoli nuo kotedžiaus. Jie metė sniegą ant jų ir tokiu būdu

J. LUNSKY



AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

TORONTO LIETUVIŲ MOTERŲ KLIUBAS
KVIEČIA TORONTO IR APYLINKĖS
LIETUVIUS Į SAVO METINĮ

Parengimą

Sekmadienį, Kovo 13 Dieną

Temple Teatre — 300 Bathurst St.

Bus labai graži programa: dainuos Moterų Klubo Choras, bus muzikos — muzikinis kvartetas, smuiko solo, pianoakordino solo. Šoks visiems gerai žinoma šokėja J. Jančytė su savo draugėmis. O prie to viso, bus vieno veiksmo drama "Karo Nuotakos".

Vienu žodžiu, programa bus labai graži.

Kadangi parengimas įvyks dieną, pradedant 2 valandą po piet, tai svarbu, kad visi susirinktumėt laiku, nes reiks pradėti punktualiai. Pasistenkit įsigyti pakvietimus iš kalno.

Rengėjos

Visi Toronto ir Apylinkės Lietuviai
Maloniai kviečiami į

Sūnų ir Dukterų Draugijos 1 Kuopos

Parengimą

šeštadienį, Vasario 26 Dieną

160 Claremont St.

Bus įvairių gėrimų ir užkandžių

Užsigėrus bus galima smagiai pasižokti
Geriausiems šokėjams bus duodama dovanėlė

Pradžią 6 val. vakaro

Parengimų Komisija

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla
Taipgi atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Hamilton Trust Bldg., Suite 109
57 QUEEN ST. W. TORONTO
Office EM. 8-8584 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

neleido ugniai sunaikinti juos.

Kunca yra buvęs torontietis, draugų Kevėžų žentas.
Rep.

NEHRU IR NASSER PASMERKĖ BLOKUS

KAIRAS. — Indijos premjeras Nehru ir Egipto premjeras Nasser pasmerkė militarinius blokus kaip kliūtis taikai.

Jie pasižadėjo dėti pastangas, kad sutvirtintų taiką.

Egiptas ir Indija, sako jie savo pareiškime, plės kooperaciją ir tarpusavyje.

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Toronto
Telefonas:
WA. 2-6111 WA. 2-6112

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:
A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.
ir
Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.
arba P. Bepirsty Bityne:
R. R. 2, Utopia, Ont.

B. W. Miller & Company

Didžiausia Gėlių Parduotuvė

Gėlės dėl visų įvykių — vestuvių, parengimų,
laidotuvių ir t. t.

1961 Dufferin St. OL. 1101

Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LO. 1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta